

PROVOĐENJE ZAKONSKE REGULATIVE SUSTAVA ZAŠTITE NA RADU U PODUZEĆU GACKA D.O.O. OTOČAC COMPANY

Šporčić, Eni

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac
University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:595608>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-30**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied
Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Eni Šporčić

**PROVOĐENJE ZAKONSKE
REGULATIVE SUSTAVA ZAŠTITE NA
RADU U PODUZEĆU GACKA D.O.O.
OTOČAC**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2022.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional graduate study of Safety and Protection

Eni Šporčić

**IMPLEMENTATION OF LAW
REGULATIONS IN OCCUPATIONAL
SAFETY SYSTEM IN GACKA D.O.O.
OTOČAC COMPANY**

FINAL PAPER

Karlovac, 2022.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Eni Šporčić

**PROVOĐENJE ZAKONSKE
REGULATIVE SUSTAVA ZAŠTITE NA
RADU U PODUZEĆU GACKA D.O.O.
OTOČAC**

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Zoran Vučinić struc.spec.oec.

Karlovac, 2022.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J.Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Usmjerenje: Zaštita na radu

Karlovac, svibanj 2022.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Studentica: Eni Šporčić

Matični broj: 0248058477

Naslov: Provođenje zakonske regulative sustava zaštite na radu u poduzeću Gacka d.o.o.
Otočac

Opis zadatka:

1. UVOD
2. ORGANIZACIJA RADA PODUZEĆA
3. SUSTAV ZAŠTITE NA RADU U DJELATNOSTIMA GACKE D.O.O.
4. PROCJENA RIZIKA
5. MEDICINA RADA
6. OSPOSOBLJAVANJE
7. ADMINISTRATIVNI SEKTOR
8. OPERATIVNI SEKTOR
9. OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA I RADNA ODJEĆA
10. ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA
OVISNOSTI
11. SIGURNOSNI ZNAKOVI U RADNOM PROSTORU
12. ZAKLJUČAK

Zadatak zadan:
12/2021

Rok predaje rada:
5/2022

Predviđeni datum obrane:
7/2022

Mentor:
Zoran Vučinić struc.spec.oec.V.Pred.

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:
Marijan Brozović, dipl.ing.V.Pred.

PREDGOVOR

Srdačno se zahvaljujem mentoru Zoranu Vučiniću, struc.spec.oec., na velikoj potpori i poticaju za daljnji životni put u karijeri i usavršavanju te mi je uvelike pomogao svojim stručnim savjetima i smjernicama pri izradi samog rada.

Zahvaljujem se profesorima na Specijalističkom diplomskom stručnom studiju sigurnosti i zaštite na pomoći u savladavanju gradiva, shvaćanju teorijskog znanja i spoznaja te primjenu istih, koje će mi biti potrebno u stjecanju poslovne karijere.

Velika zahvala direktoru poduzeća GACKA d.o.o. Slavenu Prpiću, dipl.uč., koji mi je srdačno ustupio dozvolu pisanja odabrane teme te pružio priliku da kroz pripravništvo učim i primjenjujem znanja stečena na fakultetu koje je meni kao mladom i neiskusnom inženjeru sigurnosti i zaštite otvorilo vrata ka poslovnoj karijeri i stjecanju iskustva.

Pripravništvo koje sam odradila s mentoricom Loretom Bićanić, struc.spec.ing.sec., zahvaljujem se na nesebično prenesenom znanju i savjetima koji su mi pomogli u obavljanju radnih zadataka. Naučila me kako da svoju nesigurnost pretvorim u vještinu rada, a prvenstveno je pokazala kako biti dobar prijatelj, mentor i vođa.

Zahvaljujem se svim zaposlenicima poduzeća koji su mi omogućili fotografiranje stvarnog mjesta rada i događaja, kako bih mogla uspješno obaviti zadatak pisanja svog završnog rada.

Veliko hvala ocu i majci te partneru koji su mi bili najveća i najiskrenija podrška u teškim i sretnim trenucima, što su me usmjerili na pravi životni put, te učinili me jakom i ponosnom osobom.

Hvala Vam svima!

SAŽETAK

Komunalni otpad predstavlja otpad koji je nastao u kućanstvu ili je po prirodi i sastavu sličan, otpadu iz kućanstva, dok se gospodarenje otpadom odnosi se na skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje otpada uključujući nadzor i održavanje lokacija zbrinjavanja. Završni rad sastoji se od cjelina u kojima sam posebnu pažnju posvetila provođenju zaštite na radu u djelatnostima poduzeća, mjerama i postupcima za sprječavanje nastanka mogućih ozljeda i nezgoda u procesima rada kroz osposobljavanja i edukacije da radnici efikasno uoče, izoliraju i spriječe moguće opasne situacije i rizike, provođenju preventivne zaštite zdravlja radnika, osobnim zaštitnim sredstvima, važnosti procjene rizika te sigurnosnim znakovima.

Kroz ovaj rad želim prikazati kako suradnja poslodavca i službe zaštite na radu rezultira većom produktivnosti, smanjenjem broja bolovanja, manjim prijevremenim mirovinama te kako bi zaposlenici ispravno i sigurno obavljali radne zadatke na mjestu rada.

Ključne riječi: procjena rizika, posljedice, edukacija, zdravlje, opasnost, sigurnost

SUMMARY

Communal waste is waste generated in the household or similar in nature and composition to household waste, while waste management refers to the collection, transport and disposal of waste, including the supervision and maintenance of disposal sites. The final work consists of units in which I paid special attention to the implementation of occupational safety in the activities of the company, measures and procedures to prevent possible injuries and accidents in work processes through training and education to effectively identify, isolate and prevent possible dangerous situations and risks, implementation of preventive protection of workers' health, personal protective equipment, the importance of risk assessment and safety signs.

Within this thesis, I want to show how the cooperation between the employer and the occupational safety service results in higher productivity, reduced sick leave, lower early retirement and how employees can properly and safely perform work tasks at the workplace.

Keywords: risk assessment, consequences, education, health, hazard, safety

SADRŽAJ

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA.....	I
PREDGOVOR	II
SAŽETAK	III
SADRŽAJ.....	IV
1. UVOD.....	1
1.1. PREDMET I CILJ RADA	1
1.2. IZVOR PODATAKA I METODE PRIKUPLJANJA	1
2. ORGANIZACIJA RADA PODUZEĆA	2
3. SUSTAV ZAŠTITE NA RADU U DJELATNOSTIMA GACKE D.O.O.	3
4. PROCJENA RIZIKA	5
5. MEDICINA RADA.....	10
5.1. UGOVARANJE MEDICINE RADA	10
5.2. LIJEČNIČKI PREGLEDI RADNIKA.....	13
5.2.1. PRETHODNI LIJEČNIČKI PREGLED	14
5.2.2. PERIODSKI LIJEČNIČKI PREGLED.....	14
6. OSPOSOBLJAVANJE.....	16
6.1. RAD POD NEPOSREDNIM NADZOROM.....	17
6.1.1. ZABRANA RADA RADNIKA KOJI NIJE OSPOSOBLJEN ZA RAD NA SIGURAN NAČIN.....	17
6.2. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN.....	18
6.3. DOKUMENTACIJA O OSPOSOBLJAVANJU.....	19
6.4. OSPOSOBLJAVANJE ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA	22
6.5. OSPOSOBLJAVANJE ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI.....	23
6.6. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD PRI RADU NA RAČUNALU	24
6.7. OSPOSOBLJAVANJE RUKOVATELJA HIDRAULIČNOM PODIZNOM PLATFORMOM U PODUZEĆU GACKA D.O.O.....	25
7. ADMINISTRATIVNI SEKTOR	27
7.1. RAČUNOVODSTVENA SLUŽBA	27
7.2. SLUŽBA OPĆIH POSLOVA.....	27
7.3. SLUŽBA STAMBENE PRIČUVE.....	28

8.	OPERATIVNI SEKTOR.....	29
8.1.	RJ JAVNE I ZELENE POVRŠINE I GROBLJA.....	29
8.2.	RJ ČISTOĆA – ODVOZ I ODLAGANJE OTPADA	34
8.2.1.	ZBRINJAVANJE OTPADA I PRIMJENA ZAŠTITE NA RADU	35
8.2.2.	STROJEVI ZIMSKE SLUŽBE	37
8.3.	RJ GOSPODARENJE RIJEKOM GACKOM	38
9.	OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA I RADNA ODJEĆA.....	41
10.	ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI.....	44
11.	SIGURNOSNI ZNAKOVI U RADNOM PROSTORU.....	46
11.1.	UPUTE ZA SIGURAN RAD	47
11.2.	ZNAKOVI ZABRANE.....	48
11.3.	ZNAKOVI OPASNOSTI.....	48
11.4.	ZNAKOVI OBVEZE.....	49
11.5.	ZNAKOVI ZA IZLAZ U SLUČAJU NUŽDE ILI PRVU POMOĆ	49
11.6.	ZNAKOVI ZA GAŠENJE POŽARA.....	50
12.	ZAKLJUČAK.....	51
	LITERATURA.....	52
	PRILOZI	54
	PRILOG I.	54
	PRILOG II.....	55
	PRILOG III.....	56

1. UVOD

Tema završnog rada je Provođenje zakonske regulative sustava zaštite na radu u poduzeću Gacka d.o.o. Otočac, koju sam odabrala na temelju pripravnštva koje mi je omogućilo poduzeće Gacka d.o.o. u periodu od 06. studenog 2020. do 08. studenog 2021. godine, pod mentorstvom Lorete Bićanić struc.spec.ing.sec., koja obavlja poslove referenta općih poslova ZNR i PP zaštite. Mjeru za stjecanje prvog radnog iskustva u struci odnosno pripravnštvo, provodilo je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava i Hrvatski zavod za zapošljavanje, a podrazumijevalo je prvo zapošljavanje u stečenoj obrazovnoj razini. U trajanju od 12 mjeseci.

Gacka d.o.o. je tvrtka za komunalne djelatnosti, zaštitu i gospodarenje rijekom Gackom i turistička agencija. Sjedište tvrtke nalazi se u ulici Bartola Kašića 5a u Otočcu. Ovlaštena osoba koja zastupa tvrtku je Slaven Prpić, dipl.uč. koji je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu radnika u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim postupcima. Provođenje zaštite na radu preneseno je u pisanom obliku na ovlaštenike djelokruga rada koje ne oslobađa poslodavca od odgovornosti.

1.1. PREDMET I CILJ RADA

Predmet i cilj ovog završnog rada je prikazati radno okruženje i organizaciju rada u djelatnostima poduzeća, prikazati provedene mjere zaštite na radu i protupožarne zaštite te prikazati važnost provođenja zakonskih obveza u pogledu procjene rizika, liječničkih pregleda, osposobljavanja za rad na siguran način, osobnih zaštitnih sredstava i opreme kojima se postiže smanjenje i sprječavanje ozljeda i nezgoda na radu.

1.2. IZVOR PODATAKA I METODE PRIKUPLJANJA

Završni rad sastoji se od teorijskog dijela koji podrazumijeva proučavanje literature, stručnih članaka, Zakona i Pravilnika prema kojima se zaštita na radu provodi, a i koje su temeljne obveze poslodavca u provođenju zaštite na radu. Od praktičnog dijela koji sadrži primjenu istih kroz izlazak na teren s djelatnicima Gacke d.o.o. i sudjelovanju u raznim osposobljavanjima. Teorijski i praktični dio proveden je uspoređivanjem literature na terenu kako bih mogla bolje dočarati svoje iskustvo koje sam stekla na poslovima inženjera sigurnosti i zaštite na radu.

2. ORGANIZACIJA RADA PODUZEĆA

Prilikom dolaska na radno mjesto, prvenstveno je potrebno upoznati se s radnom okolinom i cijelim sustavom organizacije. Društvo se sastoji od operativnog i administrativnog sektora.

Operativni sektor dijeli se na radne jedinice:

1. RJ Javne i zelene površine i groblja
2. RJ Čistoća – odvoz i odlaganje otpada i
3. RJ gospodarenje rijekom Gackom

Administrativni sektor podijeljen je na:

1. Računovodstvenu službu
2. Službu općih poslova
3. Službu stambene pričuve

Slika 1. Shematski prikaz organizacije Društva

Izvor: <http://www.gacka.hr/gackadoo/organizacijska%20struktura.html>

Kako bi se mogli obavljati poslovi zaštite na radu prije svega moramo se upoznati s djelatnostima i statusom Društva. Osnovne djelatnosti Društva su:

- odlaganje komunalnog otpada
- upravljanje i održavanje javnih i zelenih površina
- upravljanje grobljima

Temeljni dokument koji sam proučavala da se upoznam s djelatnostima, organizacijom rada, pravilima zaštite na radu, opasnostima, štetnostima i naporima je Procjena rizika. U nastavku ovog rada detaljnije ću pojasniti što je zapravo Procjena rizika, koje su njezine sastavnice, tko je izrađuje i kome je namijenjena.

3. SUSTAV ZAŠTITE NA RADU U DJELATNOSTIMA GACKE D.O.O.

Poslovi zaštite na radu u navedenim djelatnostima poduzeća temelje se na najbitnijem dokumentu zaštite na radu, a to je Procjena rizika, u skladu s njom poduzimaju se sve korektivne i preventivne mjere kako bi na najbolji mogući način zaštitili sve zaposlenike ovisno o vrsti i namjeni radnog mjesta.

Poduzeće Gacka d.o.o. u cilju zaštite na radu poduzima mjere kako bi postigli sigurnu i zdravu radnu okolinu i radne uvjete u navedenim djelatnostima kroz provođenje potrebnih pregleda i ispitivanja: strojeva, uređaja i radne opreme, električnih i gromobranskih instalacija, hidrantske mreže i radne okoline od strane ovlaštene ustanove.

Nadalje da bi radnici mogli raditi i upravljati sredstvima rada moraju biti odgovarajuće osposobljeni od strane ovlaštene tvrtke. Sve radnike ovisno o poslovima na kojima su raspoređeni poduzeće organizira osposobljavanja za rad na siguran način, početno gašenje požara, spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom te za rad na siguran način na računalu, dok se stručna osposobljavanja provode za potrebe upravljanja strojevima. Radnici koji još nisu osposobljeni, rade pod nadzorom osposobljenog radnika o kojemu se vodi evidencija, odnosno obrazac koji je naveden u ovom završnom radu. Osposobljavanja se provode prema zahtjevima propisanim u Zakonu o zaštiti na radu.

Jedna od važniji stavki u provođenju zaštite na radu je zdravstvena sposobnost radnika. Stoga se radnici prije zapošljavanja i naredno periodski upućuju na liječnički pregled i kontrole prema mišljenju specijaliste medicine rada. Služba zaštite na radu djeluje ne samo u upućivanju radnika na liječničke preglede već i u pogledu konzultacija s rukovoditeljima, da ih se pravodobno obavijesti o zdravstvenoj sposobnosti njihovih djelatnika, upozori na kritična mjesta rada kako bi rukovoditelji pravovaljano odredili poslove i mjesta rada prema odgovarajućem zdravstvenom stanju djelatnika.

O liječničkim pregledima posvetila sam posebnu pozornost u poglavlju Medicina rada.

Poslodavac i stručnjak zaštite na radu zajedno sa specijalistom medicine rada i inspektorom rada tvore Odbor za zaštitu na radu koji se održava prema rokovima propisanim u Zakonu o zaštiti na radu, a to je najmanje jedanput u šest mjeseci i o svom radu vodi Zapisnik. Odbor zaštite na radu čini vrlo važnu kariku u lancu provođenja politike sustava zaštite na radu zbog vršenja nadzora primjene istih, planiranja i obavještanja radi smanjenja i sprječavanja ozljeda i nezgoda na radu i profesionalnih bolesti.

Djelatnici Gacke d.o.o. izloženi su raznim opasnostima, bilo da se radi o poslovima s računalom u kojima dolazi do posljedica vidnog, statodinamičkog i psihofiziološkog napora, opasnosti od udara električne struje, ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja. Poslovima u kojima može doći do ugrožavanja od mehaničkih opasnosti koje uključuju rad i rukovanje s ručnim i mehaniziranim alatom, specijalnim strojevima i vozilima za utovar i istovar otpada i opremom, opasnosti od buke i vibracija kod rada sa strojevima i uređajima te opasnosti od fizičkih napora u nepovoljnim klimatskim i mikroklimatskim uvjetima. Stoga radnici moraju nositi radnu odjeću i upotrebljavati pripadajuća osobna zaštitna sredstva propisana u procjeni rizika koje im Gacka d.o.o. dostavlja na raspolaganje i upotrebu.

Radnici prema odredbama Zakona imaju prava i obveze odgovornosti iz sustava zaštite na radu, kojih se djelatnici Gacke d.o.o. pridržavaju i ponašaju u skladu s tim. Svaki radnik ima pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja tijekom rada, korištenje usluga medicine rada, posebnu zaštitu na radu osjetljivih skupina zaposlenika kao što su trudnice, invalidi, stariji radnici. Pravo na odbijanje rada u slučaju nepravilnosti za koju smatraju da predstavlja rizik za ugrožavanje njihova života, prava na uvid i dostupnost dokumentacije kao što su; ugovor o radu, kolektivni ugovor, propisi o zaštiti na radu, pravo na obaviještnost o svim promjenama u radnom procesu, pomoć savjetovanja stručnjaka zaštite na radu, pravo na prvu pomoć za slučaj ozljede ili iznenadne bolesti. Obveze i odgovornosti radnika koje se provode u radu su: obavještanje poslodavca i odgovornih osoba za nepravilnosti u radu bilo da se radi o kvaru strojeva, uređaja i alata, nedostatku uputa za siguran rad i održavanje, propusta u provođenju zaštite na radu, obveze izvršenja poslova iz Ugovora o radu, obavljanje radnih zadataka na mjestu rada dužnom pažnjom i uporabe izdanih osobnih zaštitnih sredstava i opreme. Radnici imaju i odgovornosti u slučaju povreda radnih dužnosti, te za iste mogu biti kažnjeni sukladno odredbama Zakona.

4. PROCJENA RIZIKA

Procjena rizika je temeljni akt za provedbu mjera zaštite na radu i svaki poslodavac je obvezan osigurati njezinu izradu prema europskom i hrvatskom zakonodavstvu te mora biti dostupna svim radnicima na mjestu rada u pisanom ili elektroničkom obliku.

Temeljem Procjene rizika poslodavac se obvezuje provoditi mjere te poduzimati aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima kako bi se vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalnih bolesti ili bolesti u vezi s radom otklonila ili svela na najmanju moguću mjeru.

Obveza izrade procjene rizika propisana je u članku 18. Zakona o zaštiti na radu, a propis kojim se propisuju uvjeti, način i metode izrade procjene rizika je Pravilnik o izradi procjene rizika („NN“, br. 112/2014 i 129/2019).

Prema procjeni rizika u poduzeću Gacka d.o.o. od ukupno 56 radnika, 34 radnika rade na poslovima s posebnim uvjetima rada. Poslovi su po PUR-u podijeljeni po radnim jedinicama. Procjena rizika služi kao temelj za edukaciju o zdravstvenim rizicima i za osposobljavanje radnika za rad na siguran način.

Sadržaj procjene rizika za mjesta rada Gacke d.o.o. sadrži podatke o:

- Općim podacima

Podaci o poslodavcu, objektu za rad s naznakom lokacije, podacima o ovlaštenicima poslodavca za ZNR, stručnjaku ZNR, povjereniku radnika za ZNR, odboru za ZNR, radničkom vijeću i podaci o voditelju i članovima radne skupine iz ovlaštene ustanove koja je izradila procjenu rizika.

- Postojećem stanju

Podaci o glavnim tehnološkim procesima, radnim mjestima, ozljedama i profesionalnim bolestima, koji se temelje na postojećoj dokumentaciji o nastalim ozljedama i profesionalnim bolestima, općim aktom poslodavca, knjige nadzora, rješenja inspektorata rada, zapisnicima o ispitivanju radne okoline, strojeva i uređaja.

- Analizi i procjeni prikupljenih podataka

Analiza prikupljenih podataka obuhvaća usklađenost sa zahtjevima kojima moraju udovoljavati sredstva rada kada su u upotrebi, primjenama pravila zaštite na radu, analizama ozljeda i profesionalnih bolesti na radu te procjenu preostalog rizika.

- Planovima mjera za smanjivanje razine opasnosti

Planovi sadržavaju rokove, način kontrole i ovlaštenike za provođenje istih. Sadrži primjenu osnovnih i posebnih pravila ZNR koje se moraju primjenjivati sa svrhom otklanjanja ili smanjivanja opasnosti na najmanju moguću mjeru.

- Prilozima

Prilozi sadrže:

- tlocrt lokacije s ucrtanim objektima
- popis:
 - poslova za koje je potrebno provesti osposobljavanje za rad na siguran način
 - poslova s posebnim uvjetima rada i naznakom osobnih zaštitnih sredstava
 - opasnih kemikalija
 - strojeva i uređaja s povećanim opasnostima
 - radnih prostorija i prostora za ispitivanje radnog okoliša

Smjernice i vodiči o principima i praktičnoj primjeni procjene rizika su:¹

[Praktična smjernica za izradu procjene rizika](#): Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

[Guidance on risk assessment at work](#): EU Occupational Safety and Health Agency – EU OSHA

[Risk Assessment in the Workplace – Standard of Best Practice](#): Medical Research Council, United Kingdom

¹ [5]<http://www.hzzzsr.hr/index.php/rizici-na-radu/procjena-rizika/>

Procjena rizika namijenjena je za:

1. **Poslodavca** kako bi na najbolji način zaštitio zdravlje radnika, dobio uvid koliko je njegov tehnološki proces rizičan za zdravlje i sigurnost radnika i koje sve korektivne i preventivne mjere treba poduzeti.
2. **Radnika** kao važan izvor informacija što je opasno i štetno u radnom procesu i što mu može ugroziti život i oštetiti zdravlje.
3. **Specijalistu medicine rada** daje uvid u razinu rizika za nastanak ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti vezanih uz rad, za određivanje točaka i potreba za prethodnim i periodičnim zdravstvenim pregledima.
4. **Inspektoru zaštite na radu** pri kontroli stanja kod poslodavca, provjere i usporedbe podataka u dokumentu i stvarno stanje u radnom procesu.
5. **Osiguravatelju zdravstvenog osiguranja** daje uvid u rizike na radu koji bi mogli dovesti do ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i omogućava da kod poslodavca kontrolira primjenu mjera za zaštitu zdravlja radnika.

Postupak procjenjivanja rizika sastoji se od:

1. **Prikupljanja podataka na mjestu rada** koji uključuju poslove koji se obavljaju na mjestu rada, broj radnika koji obavljaju iste poslove, mjesta rada gdje se poslovi obavljaju, uređenje mjesta rada, popis radne opreme, popis izvora fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti, organizaciju rada i raspored radnog vremena. (Slika 2.)
2. **Analize i procjene prikupljenih podataka:** utvrđivanje i procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora, utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno njihovo smanjivanje.
3. **Plana mjera za uklanjanje** odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora, koji mora sadržavati: rokove, ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera te način kontrole nad provedbom mjera. (Slika 3.)

Grupa poslova: ▪ Poslovi voditelja trgovine		grupa - I	
Broj zaposlenih radnika	Broj:	Poslovi s posebnim uvjetima rada	<i>ne</i>
- ukupno	1		
- od toga žena	1	Ako da, navesti propis:	
- mlađih od 18 godina	0		
- osoba s umanjnim radnom sposobnošću	0		
Vremenski raspored rada		Stož osiguranja s povećanim trajanjem	<i>ne</i>
- tjedni raspored rada	40h		
- raspored radnog vremena	<i>Pon – pet (od 8.00 do 16.00h)</i>		
- dnevni odmor	30 minuta	<i>Napomena: Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i/ili drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada; koncentracija alkohola = 0,00 g/kg!</i>	
- smjenski rad	1 smjena		
- trajanje smjene	8 sati	Od početka rada na lokaciji	Broj:
- rad duži od redovitog	<i>ne, izvanredno</i>	Ozljeda na radu	0
- skraćeno radno vrijeme zbog otežanih uvjeta rada	<i>ne</i>	▪ od toga teških	-
		Profesionalnih bolesti	-
Podaci koji se odnose na radnike:			
Potrebna stručna osposobljenost	<i>- osim stručnih kvalifikacija, nije potrebna</i>		
Potreba za korištenjem OZS	<i>ne*</i>	Koriste li se OZS ?	<i>po potrebi</i>
Opis poslova na mjestima rada			
Redovni	▪ planiranje i kontrola u svim segmentima poslovanja trgovine ▪ poslovi vezani uz organizaciju rada trgovine; komunikacija s rukovoditeljima odjela te vanjskim suradnicima ▪ organizacija i unaprjeđivanje poslovnih procesa na lokaciji ▪ administrativni dio vezan uz kompletno poslovanje na lokaciji ▪ rješavanje zahtjevnijih situacija u odnosu na kupce i sl. ▪ rad s računalom (kontaktiranje pisanim putem, sudjelovanje u kadrovskim poslovima, obračunu radnih sati, vođenju različitih evidencija, dijelu drugi administrativni poslova vezanih uz zaposlene na lokaciji) ▪ kontakt s poslovnim partnerima, izrada i analiza izvješća o poslovanju ▪ drugi poslovi neophodni za nesmetano odvijanje djelatnosti na lokaciji		
Povremeni	▪ drugi poslovi nužni za funkcioniranje, edukacije, poslovni sastanci i dr.		
Mjesta rada na kojima se obavljaju poslovi			% vremena
Zatvoreni prostor	<i>- uredski dio u sklopu trgovine, drugi zatvoreni prostori u sklopu trgovine</i>		95%
Otvoreni prostor	<i>- vanjski prostor ispred trgovine, po potrebi</i>		5%
Oblikovanje mjesta rada	Zadovoljava	Ne zadovoljava	Pojašnjenje
Radni prostor	+		
Radne površine	+		
*Napomena1: <i>Izvršitelj na analiziranim redovitim poslovima „Voditelja trgovine“ nema potrebu za korištenjem osobnih zaštitnih sredstava i/ili opreme, što ne isključuje obvezno korištenje za slučaj potrebe prilikom obavljanja povremenih poslova; kod eventualne nazočnosti na mjestima rada u sklopu prodajnog dijela gdje su prisutne ili se mogu javljati određene opasnosti (primjerice korištenje zaštitne kacige na mjestima na kojima postoji opasnost od pada predmeta i sl.).</i>			

Slika 2. Primjer obrasca za prikupljanje podataka na mjestima rada

Izvor: <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/procjena-rizika-kako-je-izraditi>

Redni broj	Mjere	Osoba odgovorna za provedbu	Rokovi	Način kontrole
1	2	3	4	5
Primjer plana mjera d.o.o., Zagreb, Smiljanićeva ulica bb Mjesta rada: Proizvodni pogon i skladišni dio, Dravska 55, 20207 Mlini				
1.	Potrebno je otkloniti nedostatke vezane uz dio zaštitne ograde koja nedostaje na galeriji u sklopu skladišnog prostora na lokaciji. Na tom je dijelu potrebno osigurati postavljanje čvrste zaštitne ograde, u skladu s čl. 19. Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada. Do postavljanja propisne zaštitne ograde, navedenom dijelu je potrebno onemogućiti pristup („zaključavanjem vrata”), kako bi se otklonila mogućnost kretanja tim dijelom i pad osoba s visine.	Poslodavac // G. Ivan Ivanović, direktor i G. Tin Marić, Ovlaštenik poslodavca za ZNR	žurno	Organizacijski, internim nadzorom Obavljeno DA – NE _____ (vrijeme obavljanja)
2.	Na mjestima rada na kojima su utvrđeni nedostaci u tom smislu („skladišni prostor – ured Voditelja skladišta”), potrebno je osigurati primjereno izvedene podove, u skladu s čl. 13. Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada. Naime, pod s obje strane vrata kojima se pristupa uredu Voditelja skladišta nije ravan i jednako uzdignut do udaljenosti koja je najmanje jednaka širini prolaza u vratima.	Poslodavac // G. Ivan Ivanović, direktor	3 mjeseca	Obavljeno DA – NE _____ (vrijeme obavljanja)
3.	Potrebno je na mjestima kretanja/prometovanja transportnih sredstava i vozila (vanjski dio, uz proizvodni objekt) označiti transportne i prometne putove linijama svijetle boje, širine najmanje 5 cm ili na drugi propisan način, u skladu sa zahtjevima navedenima u čl. 15. Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada.	Poslodavac // G. Ivan Ivanović, direktor	1 mjesec	Organizacijski, internim nadzorom Obavljeno DA – NE _____ (vrijeme obavljanja)

Slika 3. Primjer obrasca za plan mjera u procjeni rizika

Izvor: <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/procjena-rizika-kako-je-izraditi>

5. MEDICINA RADA

5.1. UGOVARANJE MEDICINE RADA

Da bi radnik mogao obavljati svoje radne zadatke i obveze na mjestu rada, jedan od najbitnijih dokumenata koje mora imati je uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, s pozitivnom ocjenom radne sposobnosti koju izdaje ugovoreni doktor specijalist medicine rada.

Liječnički pregledi radnika Gacke d.o.o. obavljaju se u Domu zdravlja Otočac u Medicini rada.

Doktor specijalist medicine rada bira se prema mjestu rada radnika za razdoblje od najmanje godinu dana, nakon proteka godine dana izabrani doktor može se promijeniti, moguće je promijeniti doktora i prije isteka godine dana u slučajevima propisanim Pravilnikom o načinu i postupku izbora doktora specijaliste medicine rada.

Izbor se obavlja popunjavanjem tiskanice „Izbor doktora specijaliste medicine rada“ u četiri primjerka koju dostavljamo regionalnom uredu ili područnoj službi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje na ovjeru.

U nastavku se nalazi tiskanica za Izbor doktora specijaliste medicine rada.

ZAHTJEV POSLODAVCA za - izbor / promjenu doktora specijaliste medicine rada

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE (ZAVOD)

Područni ured _____

I. PODATCI O PRAVNOM SUBJEKTU (POSLODAVCU) / OSOBI KOJA OBAVLJA DJELATNOST OSOBNIM RADOM

PRAVNI SUBJEKT (poslodavac)	1.	Naziv pravnog subjekta / fizičke osobe				
	2.	Adresa sjedišta (mjesto, ulica i broj)				
	3.	OIB poslodavca	Ovlaštena osoba			
	4.	Broj obveze obveznika				
	5.	Telefon	Fax	E - mail		
	6.	Vrsta i grana djelatnosti i šifra (NKD)				
	7.	Mjesto rada	Broj zaposlenih radnika	Broj radnika na posebnim uvjetima rada	Prosječan broj sezonskih radnika	Prosječan broj sezonskih radnika na posebnim uvjetima rada
UKUPNO:						
_____						
Datum i mjesto			Potpis i pečat ovlaštene osobe poslodavca			

II. PODATCI O UGOVORNOJ ZDRAVSTVENOJ USTANOVI / PRIVATNOM ZDRAVSTVENOM RADNIKU

ZDRAVSTVENA USTANOVA / privatni zdravstveni radnik	Naziv				
	Adresa sjedišta (mjesto, ulica i broj)				
	OIB	Šifra ugovorne zdravstvene ustanove / privatnog zdravstvenog radnika			
	Telefon	Fax	E - mail		
Adresa podružnice					
Redni broj	Ime i prezime specijaliste medicine rada		Ime i prezime medicinske sestre / medicinskog tehničara		
1.					

Slika 4. Tiskanica za izbor/promjenu doktora specijaliste medicine rada (list 1)

Izvor: <https://evidpro.hr/images/upload/files/obraci-zastite-na-radu/IzborDrSpecMedRada2.pdf>

III. RAZLOG IZBORA / PROMJENE IZABRANOG DOKTORA SPECIJALISTE MEDICINE RADA

a) Razlog izbora / promjene
(ispunjava poslodavac) _____

Šifra razloga

_____ Potpis ovlaštene osobe poslodavca

M.P.

_____ 201__ g.

IV. RAZLOG ODBIJANJA IZBORA OD STRANE DOKTORA SPECIJALISTE MEDICINE RADA

_____ Upisati razlog o odbijanju izbora poslodavca _____ Potpis i faksimil doktora specijaliste medicine rada

Šifra razloga	Naziv razloga izbora / promjene izabranog doktora specijaliste medicine rada
01	Prvi izbor - novoosnovani poslodavac
03	Prvi izbor - neopredjeljeni poslodavac
04	Promjena / izbor unutar roka od godine dana - promjena sjedišta odnosno mjesta rada poslodavca
05	Promjena / izbor unutar roka od godine dana - prestanak rada izabranog doktora specijaliste medicine rada u svojstvu ugovornog doktora Zavoda
06	Promjena unutar roka od godine dana zatražena od poslodavca - povreda ugovornih obveza specijaliste medicine rada
15	Promjena unutar roka od godine dana - izabrani doktor specijalist medicine rada ima u sklopu više od maksimalnog broja radnika

V. OVJERA IZBORA / PROMJENE IZABRANOG DOKTORA SPECIJALISTE MEDICINE RADA

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Područni ured _____

Suglasan s izborom / promjenom DA** - NE**

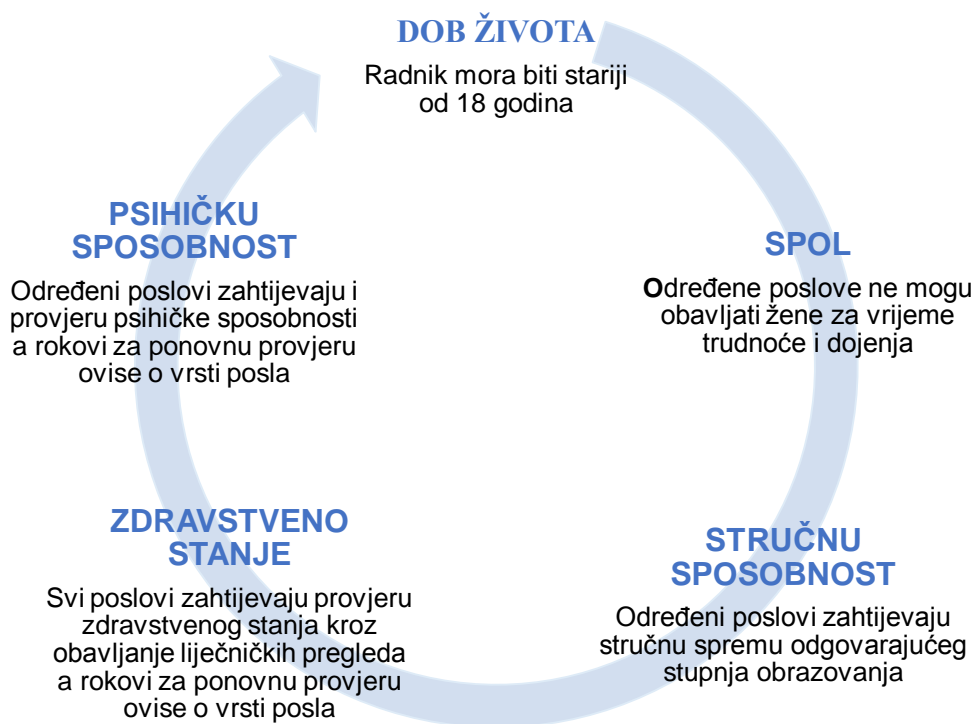
_____ 201__ g. M.P. _____ Potpis ovlaštene osobe Zavoda

Slika 5. Tiskanica za izbor/promjenu doktora specijaliste medicine rada (list 2)

Izvor: <https://evidpro.hr/images/upload/files/obraci-zastite-na-radu/IzborDrSpecMedRada2.pdf>

5.2. LIJEČNIČKI PREGLEDI RADNIKA

Na temelju članka 36. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 071/2014, 118/2014, 094/2018 i 096/2018) navodi se da poslodavac ne smije dopustiti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada radniku koji ne ispunjava uvjete propisane posebnim propisom za takve poslove.

Slika 6. Uvjeti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada

Izvor: [Procjena rizika Gacka d.o.o.](#)

U Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada sadržane su točke (od 1 do 19) koje označavaju poslove koji su definirani kao poslovi s posebnim uvjetima rada, u skladu s popisom poslova poslodavac je obavezan radnike koji obnašaju dužnost i rade na takvim poslovima periodički upućivati na pregled prije isteka roka utvrđenog u navedenom Pravilniku ili ukoliko se prvi puta zapošljava u poduzeću uputiti ga na prethodni pregled.

5.2.1. PRETHODNI LIJEČNIČKI PREGLED

Poslodavac Gacke d.o.o. radnika kojeg prvi puta zapošljava, prije zasnivanja radnog odnosa upućuje na prethodni liječnički pregled prema planiranom opisu i vrsti posla. Ukoliko se radi o poslovima po PUR-u upućuje ih prema točkama navedenim u procjeni rizika, a ukoliko se sadržaj posla temelji na uredskim poslovima gdje zaposlenici rade više od 4 sata dnevno na računalu, radnika se upućuje na liječnički pregled za rad na računalu.

Prethodni liječnički pregled od iznimne je važnosti za poduzeće kako bi radnika na temelju ocjene radne sposobnosti od strane specijaliste medicine rada mogli rasporediti, organizirati i planirati njegove radne zadatke u skladu s njegovom zdravstvenom i psihičkom sposobnošću.

Za prethodni liječnički pregled potrebno je:

Popuniti RA-1 uputnicu i obvezno naznačiti da se obavlja prethodni pregled. Poslodavac je dužan snositi troškove prethodnog liječničkog pregleda, no međutim poslodavac ima pravo na povrat troškova od HZZO-a.

5.2.2. PERIODSKI LIJEČNIČKI PREGLED

Gacka d.o.o. radnike upućuje periodično na liječničke preglede, za vrijeme obavljanja poslova kod poslodavca. Periodski liječnički pregledi smatraju se pregledima prije isteka propisanih rokova navedenih u procjeni rizika, koji mogu biti: svake godine, svake dvije, tri ili četiri godine, ovisno o vrsti posla.

Periodski pregled se ne naplaćuje, odnosno trošak snosi HZZO, ukoliko radniku nije prestalo vrijediti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od medicine rada te se na RA-1 obrascu naveo periodski pregled.

Radnik se može uputiti na liječnički pregled u roku od najviše 15 dana prije isteka propisanog roka, odnosno maksimalno 30 dana u slučaju planiranog godišnjeg odmora.

Uz navedene prethodne i periodske preglede, liječnički pregledi mogu biti: kontrolni i izvanredni. Izvanredni liječnički pregledi idu na teret poslodavca, odnosno ne možemo dobiti povrat troškova.

Radnik se na liječnički pregled upućuje sa Potvrdom o povijesti bolesti koju mu izdaje izabrani liječnik opće prakse te Uputnicom za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti tzv. RA-1 obrazac. Uputnica se ispunjava u dva primjerka, jedan za Medicinu rada koju prosljeđujemo po radniku i jedan za Poslodavca koji ostaje arhiviran u Službi zaštite na radu, u personalnom dosjeu radnika.

Obrazac RA-1

Broj: _____
Datum: _____

(poslodavac) OIB

UPUTNICA za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika

Ime i prezime: _____
Datum i mjesto rođenja: _____ OIB _____ (ime oca – majke)
Zanimanje: _____ Školska sprema: _____
Poslovi za koje se utvrđuje zdravstvena sposobnost: _____
1) Poslovi su prema članku _____ točka _____ Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada.
2) Poslovi prema drugim zakonima, propisima ili kolektivnom _____
_____ se utvrđuje zdravstvena sposobnost radnika.
(navesti zakon, propis ili kolektivni ugovor)

3) Poslovi su prema propisima o mirovinskom osiguranju utvrđeni kao poslovi na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem: _____
Ukupni radni staž: _____ Radni staž na poslovima za koje se utvrđuje zdravstvena sposobnost: _____
Zdravstveni pregled: prethodni periodički izvanredni
Posljednji zdravstveni pregled je učinjen _____ prema članku _____ točki _____
Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada, ili _____
(navesti zakon, propis ili kolektivni ugovor iz članka 2. stavka 1. podstavka 2. ili 3. Pravilnika)

s ocjenom zdravstvene sposobnosti
Kratak opis poslova: _____
Strojevi, alati, aparati: _____
Predmet rada²: _____

Mjesto rada: u zatvorenom na otvorenom na visini u jami u vodi pod vodom u mokrom.
Organizacija u smjenama noćni rad terenski rad radi sam radi s grupom radi sa strankama
 radi na traci brzi tempo rada ritam određen monotonija.

Položaj tijela i aktivnosti³: rad stojeći učestalo sagibanje podvlačenje rad sjedeći zakretanje trupa balansiranje
 u pokretu kličanje uspinjanje ljestvama kombinirano čučanje uspinjanje stepenicama
 diz. tereta _____ kg prenoš. tereta _____ kg guranje tereta _____ kg

U poslu je vid na daljinu vid na blizinu raspoznavanje boja dobar sluh jasan govor
Uvjeti rada: visoka temperatura visoka vlažnost niska temperatura buka vibracije stroja ili alata
 vibracije poda povišeni atmosferski tlak povećana izloženost ozljedama
 ionizirajuća zračenja ncionizirajuća zračenja prašina.

Kemijske tvari: _____
Biološke štetnosti: _____

¹ upisuju se strojevi, alati i aparati kojima radnik rukuje ili poslužuje
² upisuju se radne tvari s kojima radnik rukuje ili dolazi u dodir
³ zaokružuje se odgovarajući položaj tijela i aktivnosti koje se svakodnevno javljaju M.P. _____
⁴ zaokružuje se funkcija bez koje se predviđeni posao ne može obaviti

(potpis odgovorne osobe)

Slika 7. Uputnica za liječnički pregled

Izvor: <https://evidpro.hr/images/upload/files/obraci-zastite-na-radu/RA-1obrazacuputnica.pdf>

6. OSPOSOBLJAVANJE

Obveza osposobljavanja radnika poduzeća Gacka d.o.o. temelji se na članku 27. Zakona o zaštiti na radu. Zakon o zaštiti na radu propisuje osposobljavanje za poslodavce i njihove ovlaštenike, povjerenike radnika za zaštitu na radu te osposobljavanje samih radnika.

U nastavku ovog rada detaljnije ću razraditi ovo poglavlje i dati osvrt na jedan praktični primjer osposobljavanja u poduzeću u kojem sam sudjelovala u organizaciji zajedno sa svojom mentoricom.

Osposobljavanje je sastavni dio dokumentacije iz područja zaštite na radu koji se nipošto ne smije izostaviti. Polazište svakog osposobljavanja temelji se na kvalitetno izrađenoj procjeni rizika koja obuhvaća sve vrste opasnosti, štetnosti i napora kao i načine njihova otklanjanja, također sadrži popis uputa za siguran rad za sve poslove koje radnik obavlja.

Poslodavci osposobljavanjem svojih radnika i ulaganjem u mjere iz područja zaštite na radu, dokazuju o razvijenosti politike Društva i strategije sigurnosti.

Svrha svih osposobljavanja je postizanje informiranosti radnika u organizaciji rada, svim okolnostima, opasnostima, rizicima na radnom mjestu te činjenicama koje utječu na radnikovu sigurnost i zdravlje, načinu i postupku izvođenja radnih zadataka kroz praktičnu primjenu mjera na koje se radnik obvezuje primjenjivati.

Svako radno mjesto zahtjeva uvođenje radnika u organizaciju radnog mjesta i procesa rada, zato je od iznimne važnosti radnika uputiti i pružiti mu osnovne informacije o organizacijskoj strukturi, pravima i dužnostima u primjeni mjera zaštite na radu, kako bi stvorio primjerene radne uvjete za svoju sigurnost i zdravlje, a također i drugih zaposlenika u njegovoj radnoj okolini. Radnik je dužan tijekom izvođenja rada u skladu s procjenom rizika primjenjivati mjere zaštite kao što je primjena osobnih zaštitnih sredstava i opreme.

6.1. RAD POD NEPOSREDNIM NADZOROM

Odgovorna osoba u Društvu, odnosno poslodavac mora donesti Odluku o raspoređivanju radnika koji nije osposobljen za rad na siguran način pod nadzor radnika koji ima uvjerenje o osposobljenosti za rad na siguran način i na temelju Odluke izraditi dokumentaciju koju potpisuje poslodavac, radnik koji radi pod nadzorom i osposobljeni radnik. (Slika 8.)

Poslodavac:

Adresa sjedišta:

Na temelju članka 28., stavka 2. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 071/2014; 118/2014 i 154/2014), odgovorna osoba u Društvu, dana godine donosi sljedeću:

**Odluku o raspoređivanju (radnika koji nije osposobljen)
na rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način**

Članak 1.

Ovom odlukom se osigurava rad pod neposrednim nadzorom za radnika, rođenog dana godine, prema Ugovoru raspoređenog na radno mjesto

Članak 2.

Nadzor zaposlenika iz članka 1. ove Odluke, obavljat će radnik, ranije osposobljen za rad na siguran način.

Članak 3.

Rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način će trajati najviše 60 dana od dana zapošljavanja tj. početka obavljanja poslova radnika koji nije osposobljen za rad na siguran način, te će se u tom razdoblju obaviti osposobljavanje radnika za samostalno obavljanje poslova u sklopu navedenog radnog mjesta.

Članak 4.

Ove odluka stupa na snagu danom njenom donošenja.

Odgovorna osoba:

Odluku preuzeo:

Slika 8. Obrazac za rad pod nadzorom

Izvor: <https://centarznr.hr/images/uploads/01-odluka-o-raporedivanju-na-rad-pod-neposrednim-nadzorom.pdf>

6.1.1. ZABRANA RADA RADNIKA KOJI NIJE OSPOSoblJEN ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Zakon o zaštiti na radu u članku 28. propisuje zabranu samostalnog obavljanja radnih zadataka za radnike koji nisu osposobljeni za rad na siguran način te da je Poslodavac obvezan radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način omogućiti rad pod neposrednim nadzorom osposobljenog radnika, međutim ne duže od 60 dana. Time se postiže sprječavanje opasnosti ozljeda i nezgoda na radu kod radnika koji nije upućen u procesne aktivnosti na radnom mjestu, ali i za osiguranje života i zdravlja drugih zaposlenika na mjestu rada.

6.2. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Radnici se moraju osposobljavati prije početka rada, kod promjene u radnom procesu, uvođenja nove tehnologije i radne opreme te kod upućivanja radnika na novo radno mjesto. Osposobljavanjem radnici svoja postojeća znanja, proširuju na višu razinu za nesmetano i sigurno primjenjivanje tijekom odvijanja procesa rada i radnih zadataka.

Tijekom osposobljavanja radnici će imati znanja o:

- mehaničkim opasnostima
- opasnostima od električne struje
- požara i eksplozija
- fizikalnim i kemijskim štetnostima
- statodinamičkim i psihofizičkim naporima

Osposobljavanjem radnika za rad na siguran način postiže se kvalitetna primjena mjera zaštite na radu koja se ostvaruje u pogledu smanjenja broja ozljeda i nezgoda u poslovnim aktivnostima, smanjenju broja dana bolovanja, troškova plaća radnika za vrijeme bolovanja, te troškova sudskih procesa. Primjena kvalitetne osposobljenosti radnika manifestira se kroz veću motiviranost i produktivnost radnika, te povećava radnikovu volju za unapređivanjem i stjecanjem vještina, novih saznanja te proširivanjem stečenog znanja.

Osposobljavanje za rad na siguran način sadrži program osposobljavanja za zaštitu na radu i osposobljavanje za početno gašenje požara. Početno gašenje požara iznimno zahtjeva osposobljavanje od strane ovlaštene osobe. Osoba ovlaštena za provođenje osposobljavanja za rad na siguran način mora imati stečena andragoška znanja, koja dokazuje potvrdom ovlaštene ili visokoškolske ustanove.

6.3. DOKUMENTACIJA O OSPOSOBLJAVANJU

Osposobljavanje se provodi u dva dijela; teorijskog i praktičnog. Teorijski dio provodi se za sve radnike, neovisno o poslovima, dok se praktični dio razlikuje po tome što se provodi nakon utvrđivanja i ocjenjivanja teorijskog dijela, na način poduke na mjestu rada, pri upravljanju strojem, uređajem ili alatom, o kojem ispitivač koristi obrazac prema kojem se utvrđuju ocjene zadovoljenja zadataka.

O provođenju osposobljavanja trebaju postojati dokazi kojima se potvrđuje da se osposobljavanje provelo sukladno odredbama Zakona o radu. Dokumentacija uručena nakon osposobljavanja čuva se u personalnom dosjeu zaposlenika te u službi zaštite na radu.

Dokumenti koji se izdaju po završetku osposobljavanja su:

- Uvjerenje o osposobljenosti
- Zapisnik o ocjeni osposobljenosti
- Evidencijski karton o osposobljenosti
- Pismeni ispit znanja

Dokumentaciju ovjeravaju i potpisuju ovlaštena osoba za provedbu osposobljavanja, radnik i stručnjak zaštite na radu.

U nastavku se nalazi Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način.

..... naziv, sjedište i OIB poslodavca ZAPISNIK o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način za radnika ime, prezime, OIB Poslovi koje će radnik obavljati i mjesto obavljanja tih poslova: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50%; height: 20px;"></td><td style="width: 50%;"></td></tr> <tr><td style="height: 20px;"></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 20px;"></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 20px;"></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 20px;"></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 20px;"></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 20px;"></td><td></td></tr> </table> Mjesto i vrijeme provođenja osposobljavanja radnika, Ime, prezime i OIB osoba koje su uključene u osposobljavanje, Na osnovi provedenog teoretskog dijela osposobljavanja, stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje ocjenjuje: Radnik je u teoretskom dijelu osposobljen za rad na siguran način za poslove na koje je raspoređen. Stručnjak zaštite na radu: (ime i prezime) (potpis) Osposobljeni radnik: (ime i prezime) (potpis) PRAKTIČNI DIO PROVJERE <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Niže potpisane osobe su na mjestu rada utvrdile da:</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>Radnik prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvještava poslodavca ili njegovog ovlaštenika</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Radnik pravilno koristi sredstva rada</td> <td></td> </tr> </table>																Niže potpisane osobe su na mjestu rada utvrdile da:		Radnik prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvještava poslodavca ili njegovog ovlaštenika		Radnik pravilno koristi sredstva rada	
Niže potpisane osobe su na mjestu rada utvrdile da:																					
Radnik prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvještava poslodavca ili njegovog ovlaštenika																					
Radnik pravilno koristi sredstva rada																					

Slika 9. Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način (list 1)

Izvor: https://www.zastitanaradu.com.hr/images/upload/files/novi_obraci/ZOS_obrazac.pdf

Radnik pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu i nakon korištenja je vraća na za to određeno mjesto	
Radnik pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada	
Radnik odmah obavještava poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu	
Radnik posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca	
Radnik prije odlaska s mjesta rada ostavlja sredstva rada koja je koristio, u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada	
Radnik surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu	
Praktični dio provjere završen je dana,	
(mjesto rada)	
Praktičnu provjeru su obavili:	
1. Neposredni ovlaštenik:	
(ime i prezime)	
(potpis)	(funkcija)
2. Stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje:	
(potpis)	
Na osnovi provedenog osposobljavanja, stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje ocjenjuje:	
3. Radnik je osposobljen za rad na siguran način na poslovima i zadacima na koje je raspoređen.	
Stručnjak zaštite na radu:	
(ime i prezime)	(potpis)

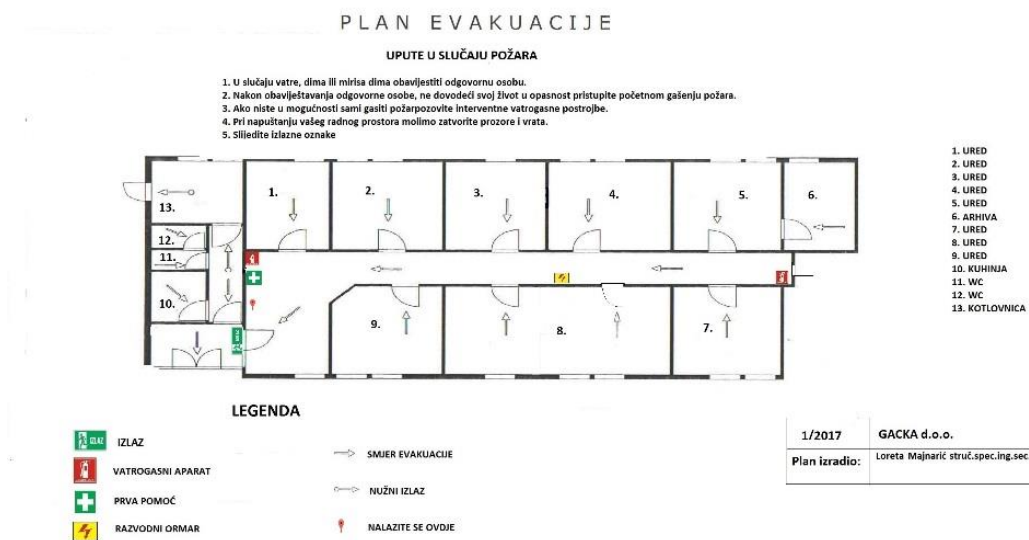
Slika 10. Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način (list 2)

Izvor: https://www.zastitanaradu.com.hr/images/upload/files/novi_obraci/ZOS_obrazac.pdf

6.4. OSPOSOBLJAVANJE ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

U prostorijama poslodavca Gacke d.o.o., ovisno o veličini prostorije i broju radnika koji se nalaze u istima, imenuju se radnici koji će biti osposobljeni za vođenje evakuacije i spašavanja, sukladno izrađenom planu evakuacije te Zakonu o zaštiti na radu. U prostoriji Gacke d.o.o. osim izrađenog plana evakuacije i spašavanja postavljene su naljepnice i znakovi koji upućuju na izlaz u slučaju nužde. Temeljem članka 55. stavka 5 istog Zakona, praktične vježbe evakuacije i spašavanja, provode se najmanje jednom u dvije godine.

Osposobljeni radnik brine se o radnicima i svim osobama koje se nađu u prostorijama poslodavca. Kompetencije voditelja evakuacije trebaju se očitovati u njegovoj organiziranosti i što bržem reagiranju, kako bi sve osobe u slučaju izvanrednog događaja bile na sigurnom i izvan zone opasnosti.

Slika 11. Plan evakuacije upravne zgrade Gacka d.o.o.

Izvor: [obrada autora](#)

Slika 12. Primjer naljepnice smjera evakuacije

Izvor: [obrada autora](#)

6.5. OSPOSOBLJAVANJE ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Zakon zaštite na radu u članku 56. stavku 2 daje uredbu da na svakom radilištu i u radnim prostorijama, najmanje jedan radnik, te po jedan na svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći. Osposobljavanje za pružanje prve pomoći provode licencirani specijalisti medicine rada, te Hrvatski crveni križ.

Poslodavac Gacke d.o.o. odredio je osobe odnosno radnike koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći u slučaju ozljede i nezgode na radu.

Ormarić prve pomoći na mjestu rada mora biti raspoređen količinski i lokacijski ovisno o broju zaposlenika i lokaciji mjesta rada. Ormarić prve pomoći u prostorijama Gacke d.o.o. nalazi se na vidnom i pristupačnom mjestu u prostorijama u kojima se odvija rad, kako bi ga u slučaju potrebe mogli brzo uočiti. Na poleđini ormarića prve pomoći vidno su naznačeni brojevi hitnih službi te imena i prezimena radnika koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći.

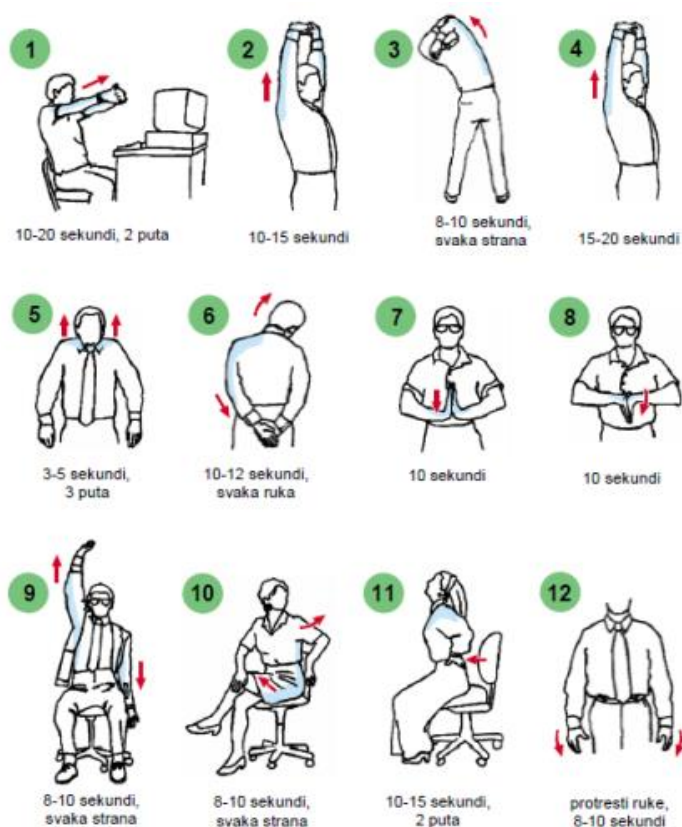
Slika 13. Ormarić prve pomoći

Izvor: [obrada autora](#)

6.6. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD PRI RADU NA RAČUNALU

Administrativni poslovi najčešći su poslovi koji pripadaju mjestu rada s računalom u kojima zaposlenici provode četiri ili više sati tijekom radnog vremena. Mjesta rada s računalom zahtijevaju posebnu pozornost u pogledu izloženosti opasnostima, štetnostima, statodinamičkim, odnosno ergonomskim rizicima, psihofizičkim naporima te naporima vida. Navedene izloženosti glavna su problematika zbog kojih dolazi do opterećenja vida, ozljeda i psihičkog napora koje utječu na sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Zahtjevi koje radno mjesto s računalom mora ispunjavati sadržani su u Pravilniku o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 73/21). Osposobljavanje za rad na računalu treba se provoditi prije raspoređivanja na radno mjesto, kako bi zaposlenici bili upoznati sa svim okolnostima i činjenicama te informirani o važnosti odmora u trajanju od 5 minuta i vježbi rasterećenja prema preporukama specijaliste medicine rada.

Slika 14. Vježbe rasterećenja

Izvor: <https://www.zanos.hr/wp-content/uploads/2019/09/Skripta-Rad-s-ra%C4%8Dunalom-pro%C5%A1irena.pdf>

6.7. OSPOSABLJAVANJE RUKOVATELJA HIDRAULIČNOM PODIZNOM PLATFORMOM U PODUZEĆU GACKA D.O.O.

Gacka d.o.o. ima novo teretno vozilo, odnosno hidrauličnu podiznu platformu. Ponajprije se morao obaviti pregled i ispitivanje od strane ovlaštene tvrtke. Nakon obavljenog ispitivanja u pisanom obliku ovlaštena tvrtka dostavila je Zapisnik o pregledu i ispitivanju u kojem je navedeno da stroj i oprema zadovoljavaju uvjete rada, kako bi se sigurno moglo upravljati i rukovati istim.

Nakon pregleda i ispitivanja određeni su radnici koji će rukovati strojem, te na temelju srednjoškolskog obrazovanja odgovaraju uvjetima za rukovanje istim.

Budući da rukovanje hidrauličnom podiznom platformom pripada skupini poslova s posebnim uvjetima rada, a radna visina platforme je 20m radnici koji budu radili na stroju moraju utvrditi zdravstvenu sposobnost za rad na visini. Radnici određeni za rukovanje upućeni su na liječnički pregled. Zdravstvena sposobnost provodila se prema točkama koje su navedene u izrađenoj procjeni rizika.

Prije osposobljavanja potrebno je prikupiti dokumentaciju, a to su: svjedodžba o završenom školovanju, vozačka dozvola, osobna iskaznica, uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Osposobljavanje se sastojalo od teorijskog i praktičnog dijela. U teorijskom dijelu radnici su slušali predavanje o zaštiti na radu, pravilnom upotrebom osobne zaštitne opreme, opasnostima od padova s visine i padova u dubinu, povreda i ozljeda koje su moguće pri rukovanju s ručnim i mehaniziranim alatom prilikom obavljanja zadataka u autokošari, te osnovama hidraulike i načinu korištenja hidraulične zglobne platforme. Nakon odslušanog predavanja, slijedi pismeni dio ispita. Po završetku slijedio je praktični dio.

Rad u autokošari hidraulične podizne platforme obavlja se u skladu s mjerama zaštite na radu, kako bi se spriječile opasnosti za život i zdravlje radnika, na način da: radnik nosi radno odijelo, zaštitnu kacigu za rad na visini te da u skladu s uputama za siguran rad osigura sebe sigurnosnim pojasom i zaštitnom užadi koja se zakači na ugrađene kuke koje se nalaze s unutarnje strane autokošare.

Po završetku svih potrebnih osposobljavanja te nakon dostavljene dokumentacije od ovlaštene tvrtke koja je obavila pregled i ispitivanje novog stroja, specijaliste medicine rada koji je utvrdio zdravstvenu sposobnost radnika, ovlaštenih ispitivača koji su obavili uslugu osposobljavanja rukovatelja podiznom hidrauličnom platformom, potvrđuje se da radnici mogu započeti s upravljanjem i radom sa strojem.

Slika 15. Praktično osposobljavanje rukovatelja i osobna zaštitna sredstva koju zadužuje

Izvor: [obrada autora](#)

7. ADMINISTRATIVNI SEKTOR

Prema Pravilniku o sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu s računalom poslodavac Gacke d.o.o. ima izrađenu procjenu opasnosti za sva radna mjesta s računalom. Osnovni preduvjet u primjeni mjera zaštite na radu je da se radnika zaštititi na najbolji mogući način od narušavanja zdravlja odnosno opasnosti i štetnosti, posebice vidnog, statodinamičkog i psihološkog napora. Primjena zaštite na radu u sektoru administracije je u samoj radnoj okolini koja podrazumijeva osiguranje električnih instalacija zbog opasnosti od udara električne struje, da se omogući dovoljno dnevne i umjetne svjetlosti radne prostorije, prilagodi sva računalna oprema tako da udovoljava propisima i ergonomskim načelima koja se očituju u položaju radnog stola i računala, vrsti radne stolice, pravilnom sjedenju, a također i pravilnom korištenju tipkovnice i miša. Radnike u administrativnom sektoru poslodavac prije zasnivanja radnog odnosa upućuje na prethodni liječnički pregled vida, a nakon, periodski unutar propisanog roka. Nadalje radnik se osposobljava za rad na računalu u kojem se upoznaje sa radnim mjestom s računalom, njegovim opasnostima te mjerama zaštite.

Slika 16. Upravna zgrada Gacka d.o.o.

Izvor: [obrada autora](#)

7.1. RAČUNOVODSTVENA SLUŽBA

Računovodstvena služba obavlja poslove vezane za računovodstveno financijske poslove, naplatu usluga, skladište, komercijalne poslove i nabavu.

7.2. SLUŽBA OPĆIH POSLOVA

Obuhvaća opće i administrativno poslovanje kao što su: ovršni postupci, zastupanja na sudovima, zastupanje pred nadležnim inspekcijama, izrada akata, zaštita na radu i protupožarna zaštita, javna nabava, poslovi savjetovanja, urudžbeni zapisnik.

7.3.SLUŽBA STAMBENE PRIČUVE

Poduzeće Gacka d.o.o. u službi stambene pričuve, na temelju odredbi Zakona o vlasništvu na području grada Otočca obavlja poslove upravljanja nekretninama te održavanja nekretnine u graditeljskom i funkcionalnom stanju. Obavlja povremeni i godišnji pregled nekretnine i o tome sačinjava zapisnik, računovodstveno i knjigovodstvene poslove vezane za upravljanje stambenim zgradama i sredstvima pričuve, izrada godišnjih planova održavanja stambenih zgrada.

Slika 17. Stambena zgrada prije energetske obnove

Izvor: <http://www.gacka.hr/gackadoo/stambena%20pricuva.html>

Slika 18. Stambena zgrada poslije energetske obnove

Izvor: <http://www.gacka.hr/gackadoo/stambena%20pricuva.html>

8. OPERATIVNI SEKTOR

8.1. RJ JAVNE I ZELENE POVRŠINE I GROBLJA

Gacka d.o.o. održava i brine se za oko 55.640,00 m² zelenih površina.² Program održavanja javnih i zelenih površina u gradu Otočcu obuhvaća obavljanje poslova poput: održavanja javnih travnatih površina koje podrazumijeva; košenje trave, sakupljanje i utovar trave, metenje i grabljenje površina od suhe trave, lišća i raznog otpada, održavanja i oblikovanje živica, ukrasnog grmlja i nasada sezonskog cvijeća, poslovi obrezivanja stabala te uklanjanja prema potrebama, upravljanje sajmištem i tržnicom na malo, grobljima, pogrebnih poslova i prodaja pogrebne opreme.

Poslovi su podijeljeni na:

- Rukovoditelja radne jedinice
- Koordinatora uređenja i održavanja javnih površina
- Vrtlara
- Čistača
- Inkasatora tržnica, sajmišta i parkirališta
- Grupovođe na grobljima i pogrebnim djelatnostima
- Radnika na održavanju groblja i ukopu umrlih osoba

Slika 19. Uređenje i sadnja cvijeća

Izvor: <http://www.gacka.hr/gackadoo/javne%20i%20zelene%20povrsine.html>

² [11]<http://www.gacka.hr/gackadoo/javne%20i%20zelene%20povrsine.html>

Slika 20. Tržnica grada Otočca

Izvor: [obrada autora](#)

Slika 21. Mrtvačnica i groblje sv. Roka u Otočcu

Izvor: [obrada autora](#)

Radno mjesto čistača u radnoj jedinici Javne i zelene površine i groblja obuhvaća obavljanje radnih aktivnosti i zadataka u kojoj se primjenjuje adekvatna mjera zaštite na radu u skladu s opisom poslova. Održavanje čistoće javnih i zelenih površina obavlja se metenjem ulica, sakupljanjem i odlaganjem otpada u spremnike, uređenjem cvijetnjaka i nasada, prilikom kojeg se koriste ručni alati poput ručnih kolica, metle, lopate i grabljica. Poslovi košenja trave obavlja se ručnim mehaniziranim alatom poput motorne kosilice i trimera, dok se za obrezivanje stabala upotrebljavaju motorne škare i motorna pila. Za svu navedenu radnu opremu, posebice alat na mehanizirani pogon rukuju isključivo zdravstveno sposobni i stručno osposobljeni radnici.

Radnici su prilikom zaduženja sredstva rada dužni raditi u skladu s pravilima zaštite na radu, poštovati upute poslodavca te obavljati poslove u skladu sa zakonom na način da:

- prije početka rada obavi pregled ispravnosti i funkcionalnosti uređaja i alata
- pregleda ispravnost električnih instalacija i kablova
- o svim uočenim nedostacima obavijesti poslodavca ili odgovornu osobu
- pravilno koristi, ne vrši preinake i ne skida zaštitne naprave na sredstvima rada
- radi u skladu s uputama poslodavca i pravilima proizvođača
- surađuje s poslodavcem, rukovoditeljem radne jedinice, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu

Navedeni uređaji i alati predstavljaju neposrednu opasnost od ozljeđivanja i izazivanja negativnih posljedica za život i zdravlje radnika kao što su opasnosti od: električne struje, strugotina, prašine, izlijetanja predmeta obrade, padova, zahvaćanja dijela odjeće ili kose, ogrebotina i posjekotina. Ponekad prilikom izvođenja radova radnici koriste razna maziva, masti, ulja i vodu koje se najčešće proliju po podu radne površine, koji mogu uzrokovati pokliznuća i padove radnika. Stoga je svaki radnik radi prevencije ozljeda obvezan održavati putove i prolaze čistim i prohodnim.

Prilikom korištenja mehaniziranih alata za košnju trave, kresanja granja i održavanja javnih površina potrebno je koristiti obveznu radnu odjeću navedenu u poglavlju Osobna zaštitna sredstva i oprema, zakopčati ju da bude prianjajuća uz tijelo, kosu svezati ili staviti ispod kape kako ne bi došlo do zahvaćanja ili zapinjanja u rotirajuće dijelove uređaja i alata. Koristiti dodatna zaštitna sredstva a to su: viziri, zaštitne naočale, ušni čepići ili štitnici, zaštitna kaciga, sigurnosni pojasevi te zaštitne antivibracijske rukavice.

Slika 22. Radnici na poslovima obrezivanja gradskog drveća

Izvor: [obrada autora](#)

Radna jedinica Javne i zelene površine i groblja obavlja djelatnost pogrebnih usluga i ukopa pokojnika. U skladu s tim čistači obavljaju poslove iskopa grobne rake, uslijed koje uz obveznu odjeću, koriste gumene čizme s čeličnom kapicom, te ovisno o vremenskim prilikama kišnu kabanicu.

Radnici na ispraćaj pokojnika nose odjeću koja ne spada u zaštitni dio obvezne radne odjeće, no međutim kod ukopa osoba koje su preminule od virusa Covid 19, koriste posebnu opremu kako bi se zaštitili od zaraze istog. Oprema koju koriste prilikom takvog ukopa su:

- zaštitno jednokratno odijelo
- jednokratni nazuvci (štitnik za cipele)
- jednokratne plastične rukavice
- jednokratna zaštitna maska za lice

Slika 23. Zaštitna oprema prilikom ukopa osoba preminulih od virusa Covid 19

Izvor: <http://webshop.apolonia.hr/product/list?nadgrupaId=10500&odjel=10000>

Nakon obavljenog ukopa pokojnika, upotrijebljena jednokratna zaštitna oprema zbrinjava se u posebnim spremnicima kojeg odvozi ovlaštena ustanova za zbrinjavanje opasnog otpada.

8.2. RJ ČISTOĆA – ODVOZ I ODLAGANJE OTPADA

Poslovi radne jedinice Čistoća podijeljeni su na:

- Rukovoditelja radne jedinice
- Grupovođu odlagališta, zelenih otoka i reciklažnih dvorišta
- Čuvara deponije
- Čistača
- Vozača
- Vozača (strojar građevinskog stroja)

Poslovi koji se obavljaju u radnoj jedinici su: održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, upravljanje i gospodarenje odlagalištem komunalnog otpada, uređenje i održavanje zelenih otoka, organiziranje rada i održavanja reciklažnog dvorišta, održavanje nerazvrstanih cesta te obavljanje poslova zimske službe, čišćenje javnih površina (ulica, trgova, parkirališta) metenjem, čišćenjem otpadaka, čišćenje ručno i specijalnim vozilom za čišćenje ulica, upravljanje odlagalištem otpada Podum.

Slika 24. Djelatnosti RJ Čistoća - odvoz i odlaganje otpada

Izvor: [obrada autora](#)

8.2.1. ZBRINJAVANJE OTPADA I PRIMJENA ZAŠTITE NA RADU

Društvo zbrinjava miješani komunalni otpad na čitavom području grada Otočca. Miješani komunalni otpad prikuplja se u spremnicima i kontejnerima koji se odvoze specijalnim vozilima kao što je samopodizač i smečar. Specijalna vozila moraju biti pregledana i ispitana od ovlaštene tvrtke, a vozači i posada osposobljeni za rad na siguran način sa svrhom sigurnog upravljanja istim. Posada koja obavlja poslove utovara i istovara kontejnera moraju biti upoznati s uzrocima nastanka nezgoda i ozljeda koje se mogu dogoditi pri manipulaciji s vozilom. Jedna od značajnih primjena zaštite na radu kod specijalnih vozila je posjedovanje zvučne i svjetlosne signalizacije, sa svrhom zaštite radnika od nehotečajne vožnje vozila unatrag. Primjenom takve zaštite radnici su pravovremeno upozoreni o postupanju vozila.

Prilikom zbrinjavanja otpada radnici su izloženi mnogim opasnostima i štetnostima koji mogu dovesti do ugrožavanja života i zdravlja, a uzrokuju ih:

- **Mehaničke opasnosti** kod kojih se može dogoditi ozljeđivanje pri upravljanju i posluživanju transportnog sredstva, koji imaju oštre i šiljate dijelove, rukovanju s kontejnerima i spremnicima prilikom kojeg može doći do prevrtanja i pada tereta, uklještenja dijelova tijela radnika između sredstava rada.
- **Fizikalne štetnosti** koje se očituju u obliku buke koju uzrokuju vozila u transportu i mehanizacija za podizanje kontejnera, te u obliku vibracija vozila koje se najčešće manifestiraju potresanjem istog. Izloženost buci i vibracijama izazivaju oštećenje sluha, mišića, krvožilnog i koštanog sustava.
- **Biološke štetnosti** s kojima radnici dolaze u doticaj pri rukovanju s komunalnim otpadom su: virusi, bakterije, gljivice, paraziti, kukci, organske i druge tvari koje mogu izazvati različite najčešće profesionalne bolesti.
- **Nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti** koji kod radnika izazivaju nelagodu, pri visokim ili niskim temperaturama. Kao posljedica visokih temperatura javlja se dehidracija, vrtoglavica i opća slabost, dok se posljedice niskih temperatura javlja kroz opću pothlađenost i smrzotine.
- **Fizički rad** koji zahtjeva dinamički napor kroz ponavljajuće pokrete, guranje, vučenje, dizanje i nošenje tereta, uslijed kojeg dolazi do grčenja mišića, naglih promjena krvnog tlaka, umora i drugih nuspojava dinamičkog napora.

Kako bi se navedene opasnosti i štetnosti svele na najmanju moguću mjeru ili potpuno uklonile, poslodavac Gacke d.o.o. provodi mjere koje su navedene u procjeni rizika, a to su:

- redoviti pregledi vozila, strojeva i opreme
- isključivanje iz upotrebe oštećenih i neispravnih transportnih vozila
- upućivanje radnika na liječničke preglede
- osposobljavanje radnika za rad na siguran način
- pridržavanje uputa za siguran rad
- mehanizirano dizanje tereta koji su teži od 25 kg, te rukovanje težim teretima u paru s drugim radnikom
- korištenje osobnih zaštitnih sredstava i radne odjeće

Slika 25. Specijalno vozilo za prikupljanje miješanog komunalnog otpada

Izvor: [obrada autora](#)

8.2.2. STROJEVI ZIMSKE SLUŽBE

Zaštita na radu u djelatnostima zimske službe temelje se na poštivanju rokova pregleda i ispitivanja vozila, strojeva i priključaka od ovlaštene tvrtke, kako bismo sa sigurnošću pustili vozila u promet. Prije početka rada rukovatelj vozila ili stroja mora vizualno i uključivanjem provjeriti ispravnost djelovanja upravljačkih uređaja i radne opreme. Provjeriti funkcionalnost i ispravnost zaštitnih uređaja, svjetlosne i zvučne signalizacije, te redovito vršiti podmazivanje i čišćenje strojeva. Kada su svi parametri provjera zadovoljavajući specijalna vozila mogu krenuti u radni pogon. Nastupanjem zimskog godišnjeg doba vremenski uvjeti u Lici znaju biti vrlo opasni zbog vremenskih nepogoda, primjerice guste magle, kiše, snijega, poledice i leda.

Zaposlenici Gacke d.o.o. u zimskom periodu obavljaju poslove održavanja prohodnosti nerazvrstanih cesta, specijalnim vozilima sa nadogradnjama kao što su ralice i posipači, te javnih površina posipavanjem soli, čišćenja ručno lopatama i radnim strojevima poput snježne freze. U skladu s navedenim poduzeće štiti zdravlje radnika od niskih temperatura i nepovoljnih klimatskih uvjeta kvalitetnom zimskom zaštitnom odjećom koja se sastoji od zimskih hlača koje sadrže utopljenje, dugih zimskih majica, zimskim vodootpornim jaknama sa višeslojnim utopljenjem, pletenim kapama, visokim radnim cipelama sa čeličnom kapicom te zaštitnim rukavicama s utopljenjem.

Slika 26. Mehanizacija zimske službe

Izvor: [obrada autora](#)

8.3. RJ GOSPODARENJE RIJEKOM GACKOM

Poslovi radne jedinice gospodarenja rijekom Gackom podijeljeni su na:

- Rukovoditelja radne jedinice
- Nadzornika
- Ribočuvara (proizvodni djelatnik)

Radna jedinica nalazi se u Ličkom Lešću u sklopu Hrvatskog centra za autohtone vrste riba i rakova krških voda. Poslovi koji se obavljaju su: slatkovodni ribolov, slatkovodna mrjestilišta i ribnjaci, kupnja i prodaja roba vezanih za djelatnost ribolova, prodaja ribolovnih dozvola, znanstvena istraživanja autohtonih vrsta riba i rakova te pružanje usluga putničkih i turističkih agencija. Djelatnici Gacke d.o.o. bave se uzgojem autohtone vrste potočne pastrve koja od davnina živi i obitava u rijeci Gacki.

Slika 27. Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda

Izvor: [Croatian Center for Fish and Crawfish in Karstic Waters](https://www.facebook.com/pastrveituristi/?ti=as)

<https://www.facebook.com/pastrveituristi/?ti=as>

Nadzornik u radnoj jedinici Gospodarenja rijekom Gackom obavlja organizacijske poslove poribljavanja, transporta i drugih poslova vezanih uz uzgoj riba i vodenih organizama. Iz područja zaštite na radu izvršava mjere zaštite ribolovnog područja i postavlja znakove zabrane. Prati i organizira rad na mrjestilištu u skladu s tehnološkim procesom, te poduzima interventne postupke u slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta. Rukovodi koordinacijom rada ribočuvarske službe i brine se za korištenje i upotrebu sredstava i opreme za siguran rad radnika.

Proizvodni djelatnik ribočuvar zadužen je za obavljanje poslova ribočuvarske djelatnosti koja podrazumijeva održavanje obale i vodotoka rijeke Gacke, na način da omogući nesmetani športski ribolov, te sigurno kretanje ribolovaca. Obavlja kontrolu ribiča, provjerom identifikacijskih isprava i dozvola u namjeri sprječavanja krivolova.

Ribočuvar u opisu rada koristi radne strojeve i uređaje poput motorne kosilice, trimera i pogonskog motornog čamca za koje posjeduje uvjerenje o osposobljenosti za rad na siguran način. Prilikom obavljanja poslova, ribočuvar provodi i primjenjuje mjere zaštite na radu.

Najveću opasnost za radnika pored mehaniziranih uređaja s povećanim opasnostima predstavlja pogonski motorni čamac za košnju vodenog bilja. Radnik za vrijeme održavanja vodotoka rijeke Gacke i košenja vodene rese motornim čamcem, izložen je velikom riziku opasnosti od:

- tehničke neispravnosti plovila
- prevrtanja čamca
- pada iz čamca u vodu
- zahvaćanja dijelova odjeće pogonskim dijelom čamca
- utapanja

Uslijed kojih može doći do teških ozljeda, nezgoda i smrti radnika, stoga poslodavac radnika koji upravlja čamcem osposobljava za voditelja čamca, a posadu osposobljava za rad na siguran način. Sastavni dio zaštitne opreme čamca čine prsluci za spašavanje kojih se mora osigurati u dovoljnom broju te redovno atestirati.

Slika 28. Djelatnosti RJ Gospodarenje rijekom Gackom

Izvor: [Croatian Center for Fish and Crawfish in Karstic Waters](https://www.facebook.com/pastrveituristi/?ti=as)
<https://www.facebook.com/pastrveituristi/?ti=as> i <https://discover-otocac.com/images/2021/04/28/image026.jpg>

9. OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA I RADNA ODJEĆA

Radnici Gacke d.o.o. u znatnoj mjeri izloženi su nepovoljnim utjecajima koji mogu štetno djelovati na njihovo zdravlje, sposobnost rada i sigurnost tijekom rada. Radnici su podvrgnuti radu u okolini u kojoj djeluje nepovoljna klima i mikroklima, ovisno koje je godišnje doba. Pod mikroklimom spadaju temperatura, vlažnost i brzina strujanja zraka, a klima obuhvaća vanjske uvjete koji se odnose na vremenske prilike kao što su: kiša, snijeg, visoke ili niske temperature.

Radnici se s takvim uvjetima susreću svakodnevno, a uz teži fizički rad i nepovoljne klimatske uvjete, teško uspijevaju održati optimalnu toplinsku ravnotežu. Stoga je od izuzetne važnosti da radnik ima adekvatnu i kvalitetnu radnu odjeću i obuću. Gacka d.o.o. štiti zdravlje i sigurnost svojih zaposlenika i pruža im vrhunsku kvalitetu odjeće i obuće propisanom u procjeni rizika.

Osobna zaštitna sredstva i oprema, koriste se uz obveznu radnu odjeću i obuću, ovisno o vrsti posla koju radnici obavljaju, koji dio tijela je nužno zaštititi i od kakvih opasnosti trebamo zaštititi radnika. Radna odjeća koja spada u obvezni dio sastoji se od:

- hlača (ljetnih i zimskih sa podstavom) koji na sebi imaju reflektirajuće trake
- majica (zimskih sa dugim rukavima i podstavom i majica s kratkim rukavima)
- zimske jakne i ljetne bluze s reflektirajućim trakama
- visokih i niskih radnih cipela s čeličnom kapičom
- reflektirajući prsluk

Ostala radna odjeća po potrebi je kabanica s kapom, kapa (pletена zimska i ljetna šilterica), različite gumene, plastične ili kožne rukavice, izrađene od čvrstih materijala koje štite ruke radnika od raznih šiljastih i oštrih predmeta, porezotina, uklještenja i smrztotina.

Osobna zaštitna sredstva i odjeća dostupna su svim radnicima i njihova upotreba je obvezna temeljem članka 21. Pravilnika o zaštiti na radu Gacke d.o.o., o čemu se vodi evidencija tzv. upisnik zaduženja osobne zaštitne opreme (Slika 30.) te ih svi radnici moraju koristiti.

Rukovoditelji su dužni voditi brigu o svojim radnicima, da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, upozoravati ih, opominjati pa čak i sankcionirati u slučajevima kada se ne pridržavaju pravila kako ne bi došlo do ozljeđivanja radnika na radu, o čemu se također vodi evidencija, odnosno kontrola korištenja osobnih zaštitnih sredstava i radne odjeće. U slučajevima bilo kakvih nepravilnosti izrađuje se zapisnik o provedenoj kontroli koji se dostavlja direktoru na razmatranje i daljnje postupanje s radnicima.

Slika 29. Zaštitna radna odjeća Gacke d.o.o.

Izvor: [obrada autora](#)

UPISNIK ZADUŽENJA OSOBNIM ZAŠTITNIM SREDSTVIMA

Osobnim zaštitnim sredstvima smatraju se odjeveni i drugi predmeti i uređaju koji na sebi nose zaposlenici, a služe za sprečavanje ozljeda, profesionalnih i drugih bolesti, kao i drugih štetnih posljedica, a vijek trajanja im je određen posebnim propisom ili uputom proizvođača.

Osobna zaštitna sredstva trebaju namjenski koristiti samo zaposlenici kojima su povjerena, o čemu se vodi posebna evidencija.

PODACI O KORISNIKU

PREZIME I IME ZAPOSLENIKA	
OIB	
ORGANIZACIJSKA JEDINICA	RJ ČISTOĆA, ODVOZ I ODLAGANJE OTPAD
RADNO MJESTO	VOZAČ

EVIDENCIJA O PREUZETIM SREDSTVIMA

Rb.	IME FIRME / NAZIV OSOBNOG ZAŠTITNOG SREDSTVA	KONF.BROJ	KOM	DATUM IZDAVANJA	POTPIS RADNIKA	PREDAO
MISTRAL d.o.o.						
1.	MAJICA K.R.	XL	2	17.6.2021	HH	
2.	HLAČE KLASIČNE	60	1	17.6.2021	HH	
3.	PARUCI CIPICE LABRADER 53 SRC	45	1	30.7.2021	HH	
4.	ZIMSKE JAKNA	2XL	1	24.1.2022	HH	
5.	ZIMSKE HLAČE	56/58	1/1	24.1.2022	HH	
6.	MAJICA D.R.	2XL	1	24.1.2022	HH	

Voditelj upisnika

Slika 30. Upisnik zaduženja osobnih zaštitnih sredstava

Izvor: [obrada autora](#)

10. ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Provedba zabrane uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za sve zaposlenike provodi se na temelju članka 58. Zakona o zaštiti na radu i Pravilnikom o zaštiti na radu Gacka d.o.o. Zakon nalaže da radnik za vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada sukladno članku 59. stavku 3 istog Zakona. Obveza poslodavca je da udalji s mjesta rada radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti. Radnik odnosno ispitanik je upozoren da se u slučaju odbijanja provjere alkoholiziranosti smatra da je pod utjecajem alkohola. Ovlaštenici odnosno rukovoditelji radnih jedinica osposobljeni su za provođenje alkotestiranja radnika u svojim radnim jedinicama i odgovorni su za daljnje postupanje s radnikom ukoliko se utvrdi da je radnik pod utjecajem alkohola. Rukovoditelj mora pisanim putem upoznati direktora o slučaju. Alkotestiranje provodi ovlaštenik za alkotestiranje ili stručnjak zaštite na radu uz dvojicu svjedoka, često i kontinuirano u nenajavljeno vrijeme. Konzumiranje alkohola ili drugih opojnih sredstava za vrijeme rada, dolaskom ili odlaskom s posla u alkoholiziranom stanju predstavlja tešku povredu radnih dužnosti, odnosno radnik krši obveze iz radnog odnosa, te se sukladno tomu radniku može raskinuti ugovor o radu.

Slika 31. Alkometar Dräger

Izvor: [obrada autora](#)

RADNA JEDINICA: _____

ZAPISNIK

O UTVRDIVANJU PRISUTNOSTI ALKOHOLA U ORGANIZMU RADNIKA

Provjera se obavlja temeljem članka 58. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 71/14,118/14,154/14,94/18,96/18)

RADNIK _____
(ime, prezime, datum rođenja)

Raspoređen na poslove _____
(naziv radnog mjesta/poslova)

Prema vlastitoj izjavi radnik je KONZUMIRAO - NIJE KONZUMIRAO alkoholna pića neposredno prije ili za vrijeme rada.
(zaokružiti točnu tvrdnju)

Datum i vrijeme konzumiranja alkohola _____ 2022. godine, _____ sati

PRIHVATA – ODBIJA provjeru prisutnosti alkohola u organizmu (zaokružiti točnu tvrdnju)

Mjesto, datum i vrijeme provjere: _____ 2022. godine, _____ sati

UTVRDIVANJE KONCENTRACIJE ALKOHOLA U DAHU RADNIKA POMOĆU ALKOMETRA

1.	Izmjerena vrijednost alkohola u dah u promilima	(‰)
2.	Broj testa na alkometru	
3.	Tip i ser.br. uređaja s kojim je izvršena provjera	DrägerAlcotest 6820, ARJM-0103
4.	Datum posljednjeg umjeravanja alkometra i broj umjernice	

Sukladno člancima 58. i 59. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br.:71/14,118/14,154/14,94/18,96/18) i izmjerenoj količini alkohola u organizmu radnik: (zaokružiti točnu tvrdnju)

- 1) **NIJE** pod utjecajem alkohola i može nastaviti s radom
- 2) **JE** pod utjecajem alkohola i mora se udaljiti s radnog mjesta
- 3) Je **ODBIO** pristupiti provjeri i mora se udaljiti s radnog mjesta

Utvrdivanje prisutnosti alkohola u organizmu obavili su:

1. Ovlašteni radnik:

(ime i prezime)

(potpis)

2. Svjedok/Ovlaštenik:

(ime i prezime)

(potpis)

(ime i prezime)

(potpis)

3. Ispitani radnik:

(ime i prezime)

(potpis)

Slika 32. Zapisnik o provjeri prisutnosti alkohola

Izvor: [obrada autora](#)

11. SIGURNOSNI ZNAKOVI U RADNOM PROSTORU

Uporaba sigurnosnih znakova obavlja se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakon o zaštiti na radu, članak 53.
- Pravilnik o sigurnosnim znakovima (NN br. 91/2015)
- HRN EN ISO 7010 : 2013 – Grafički simboli – Boje i znakovi sigurnosti – Registrirani znakovi sigurnosti (ISO 7010:2011; EN ISO 7010:2012)

Sigurnosni znak ³je znak koji se odnosi na određeni objekt, djelatnost ili stanje i daje informacije ili upute u vezi sigurnosti i zaštite zdravlja na radu putem natpisa, boje, svjetlosnog znaka, zvučnog signala, govorne komunikacije ili ručnog signala.

Sigurnosni znakovi utvrđeni su navedenim propisima koji obvezuju poslodavca da na mjestima rada i na sredstvima rada trajno postavi znakove sigurnosti i znakove obavijesti, pisane upute o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih radnih tvari i opreme. Njihova svrha je zabraniti, upozoriti i obavijestiti radnika o postupanju u određenim radnim zadacima, odnosno upozoriti na opasnosti pri radu, obvezu u primjeni određenih mjera zaštite, zabrane opasnih radnji, pokazati putove za evakuaciju i spašavanje, pokazivati mjesta gdje se nalaze sredstva za gašenje požara i sredstva prve pomoći.

Boja sigurnosti	Geometrijski oblik	Kontrastna boja	Boja grafičkog simbola ili teksta	Značenje ili svrha	Primjeri primjene
Crveno		BIJELA	CRNA	Zabrana	Znakovi zabrane Znakovi zaustavljanja Isključivanje u slučaju opasnosti
		BIJELA	BIJELA	Zaštita od požara	Označavanje u zaštiti od požara, vatrogasna oprema
Žuto		CRNA	CRNA	Oprez! Moguća opasnost	Upozorenja na opasnost (vatra, eksplozija, zračenje, kemijsko djelovanje itd.) Upozorenje na prepreke, opasne prijelaze
Zeleno		BIJELA	BIJELA	Bez opasnosti Obavijest Prva pomoć	Vozilo za hitnu pomoć Izlaz u slučaju opasnosti Tuševi za hitnu uporabu Stanice za hitnu pomoć Skloništa
Plavo		BIJELA	BIJELA	Naredba Obaveza	Obaveza nošenja osobnih zaštitnih sredstava, zaštitne opreme Telefonske kabine
		BIJELA	BIJELA	Uputa ili obavijest	

Slika 33. Obilježja znakova sigurnosti

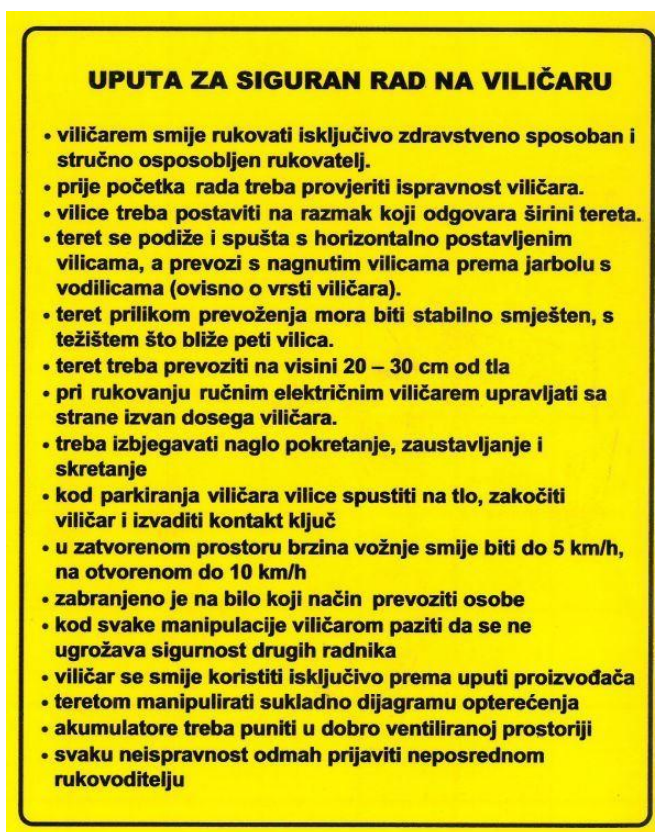
Izvor: <https://www.zirs.hr/znakovi-sigurnosti.aspx>

³ [13] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_91_1765.html

11.1. UPUTE ZA SIGURAN RAD

Sigurnosne upute izrađuju se sa svrhom obavještenja radnika o opasnostima i mjerama zaštite na radu. Izrađuju se kao ploče kvadratnog ili pravokutnog oblika na kojima se nalazi tekst upute koji može biti dopunjen crtežom ili simbolom. Upute za siguran rad izrađuju se za određena sredstva rada. U poduzeću Gacka d.o.o. posjedujemo upute za siguran rad za sve strojeve, uređaje i alate s povećanim opasnostima. Upute za siguran rad postavljene su na vidljivom i radniku uvijek dostupnom mjestu sa svrhom da radnici koji rukuju takvom opremom budu upoznati sa svim rizicima i mjerama zaštite.

U nastavku sam izdvojila viličar kao sredstvo rada na kojemu je nalijepljena uputa za siguran rad na viličaru, odnosno uputa za siguran rad postavljena je neposredno uz izvor opasnosti i kao takvo predstavlja najbolje i trajno rješenje jer podsjeća da se određeni poslovi na radu moraju obaviti na točno određen siguran način.

Slika 34. Upute za siguran rad na viličaru

Izvor: <https://znakovisigurnosti.eu/upute-za-rad.html>

Slika 35. Viličar poduzeća Gacka d.o.o.

Izvor: [Obrada autora](#)

11.2. ZNAKOVI ZABRANE

Značajke znakova zabrane su: okrugli oblik, crni piktogram na bijeloj pozadini, crveni obrub i dijagonalna crta. Upotreba znakova zabrane u poduzeću Gacka d.o.o. najčešće je na mjestima gdje postoji opasnost za koju je propisima izrečena zabrana nekih radnji kao npr. „zabranjeno pušenje“ u prostorijama poslodavca koje nisu namijenjene kao prostorije za pušenje, nadalje „zabranjen ulaz neovlaštenim osobama“ ili „zabranjen prilaz“ koriste se kao znakovi zabrane za ulazak u prostor kotlovnice. Znak „Zabranjen pristup ispod tereta na dizalici“ postavljen je na viličara kako bi radnik uočio da se ispod vilica na kojima se nalazi teret, ne smije stajati. Pored navedenih koriste se znakovi: „Zabranjena upotreba alata koji iskre“, „Zabranjeno čistiti i podmazivati stroj dok radi“ i mnogi drugi.

Slika 36. Primjeri znakova zabrane

Izvor: <https://znakovisigurnosti.eu/znakovi-zabrane.html>

11.3. ZNAKOVI OPASNOSTI

Značajke znakova opasnosti su: trokutasti oblik, crni piktogram na žutoj pozadini s crnim obrubom. Znakovi se u poduzeću postavljaju se na sva mjesta gdje postoji stalna opasnost od ozljeda, požara, eksplozije, električnog udara, trovanja kemikalijama i opasnim tvarima. Kao npr. znak „Opasnost od požara i eksplozije“ nalazi se na mjestu rada sa električnim uređajima, skladištima ulja i goriva. Znak „Opasnost od vozila unutarnjeg transporta“ nalazi se u prostoru gdje se obavlja manipulacija viličarem.

Slika 37. Primjeri znakova upozorenja

Izvor: <https://znakovisigurnosti.eu/znakovi-opasnosti.html>

11.4. ZNAKOVI OBVEZE

Obilježja znakova su: okrugli oblik, bijeli piktogram na plavoj pozadini. Znakovi spadaju u skupinu izričitih naredbi, te se postavljaju na mjesta gdje se opasnost može spriječiti obveznim postupkom radnika, kao npr. u poduzeću znak „obvezna zaštita sluha i upotreba zaštitnih naočala“ nalazi se na sredstvima rada kao što su motorna pila, trimer, kosilica, motokultivator i drugi slični strojevi kod kojih postoji opasnost od buke, vibracija, izlijetanja sitnih i oštih predmeta. Nadalje koriste se znakovi kao što su: „obvezna zaštita glave“, „obvezno nošenje zaštitne maske“, „obvezna zaštita ruku“ te mnogi drugi.

Slika 38. Primjeri znakova obveze

Izvor: <https://znakovisigurnosti.eu/znakovi-obveza.html>

11.5. ZNAKOVI ZA IZLAZ U SLUČAJU NUŽDE ILI PRVU POMOĆ

Znakovi su pravokutnog ili kvadratnog oblika, sastoje se od bijelog piktograma na zelenoj pozadini. Navedeni znakovi nalaze se u svim prostorijama poslodavca Gacke d.o.o. prema izrađenom planu evakuacije i spašavanja. Znakovi za izlaz u slučaju nužde ili prvu pomoć služe kako bi mogli brže i ispravnije reagirati u slučaju neke izvanredne situacije, te nas uputiti ka sigurnom mjestu. Znak „Kutija prve pomoći“ nalazi se na ormariću prve pomoći.

Slika 39. Znakovi u slučaju nužde i prvu pomoć

Izvor: <https://znakovisigurnosti.eu/znakovi-informacija.html>

11.6. ZNAKOVI ZA GAŠENJE POŽARA

Znakovi su pravokutnog ili kvadratnog oblika, sastoje se od bijelog piktograma na crvenoj podlozi. Primjena ovih znakova je u svim prostorijama poslodavca u skladu s planom evakuacije i spašavanja. Svi znakovi, navedeni na slici ispod, upotrebljavaju se u poduzeću u kojem označavaju hidrantsku cijev, mjesto gdje se nalazi smješteni aparat za gašenje požara, mjesto protupožarnog alarma i smjera protupožarnog puta.

Slika 40. Znakovi za gašenje požara

Izvor: <https://znakovisigurnosti.eu/pozarni-znakovi.html>

Slika 41. Primjena znaka za označavanje mjesta vatrogasnog aparata

Izvor: [Obrada autora](#)

12. ZAKLJUČAK

Nakon odrađenog pripravnštva u tvrtki Gacka d.o.o. proširila sam svoja teoretska znanja kroz prvo radno iskustvo u struci koje mi je također uvelike pomoglo u pisanju ovoga završnog rada. Shvatila sam kako je osnovni cilj obrazovanja i osposobljavanja iz zaštite na radu da se svakog zaposlenika zaštititi na najbolji mogući način na poslu kojeg obavlja. Svaki radnik trebao bi se zaštititi i sam tako da primjenjuje znanje koje je stekao prilikom osposobljavanja, primjenom uputa za rad na siguran način i pravilnim korištenjem sredstava za rad.

Kako bi se spriječila ozljeda na radu i zaštitilo radnika potrebno je strojeve, uređaje i opremu održavati tj. redovno ispitivati. Uz osposobljavanje radnika i ispitivanje strojeva i uređaja, najvažnija je zdravstvena sposobnost radnika koji obavlja određeni posao.

Za pravilno provođenje posla zaštite na radu smatram da se stručnjak zaštite na radu mora upoznati sa Zakonima i Pravilnicima te Procjenom rizika određene tvrtke i primjenjivati ih u svome poslu.

U ovom radu dokazano je da se zbog kvalitetnog primjenjivanja Zakona, Pravilnika i Procjene rizika u poduzeću Gacka d.o.o. nije dogodila niti jedna ozljeda na radu u posljednjih 5 godina. Poduzeće nastoji i u budućnosti primjenjivati osnovna i posebna pravila Zaštite na radu kako i u narednim godinama ne bi došlo do ozljeda na radu. Zbog toga Gacka d.o.o. može poslužiti kao svijetli primjer u primjeni sustava zaštite na radu i zaštite od požara kako zbog trenutnog stanja tako i zbog ulaganja u budućnost i sve veću sigurnost i zadovoljstvo radnika.

LITERATURA

- [1] Procjena rizika za mjesta rada, procjena rizika za mjesta rada s računalom Gacka d.o.o. Otočac, Zavod za zaštitu na radu, zaštitu od požara i zaštitu čovjekove okoline d.o.o., Rijeka 2018..
- [2] Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 71/14, 118/14, 154/14 , 94/18, 96/18)
- [3] Centar za zaštitu na radu, stručni članci;
- <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/procjena-rizika-kako-je-izraditi> - 05.03.2022.
 - <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/osposobljavanje-radnika-za-rad-na-siguran-nacin-kako-ga-obaviti> - 10.03.2022.
 - <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/plan-evakuacije-i-spasavanja> - 20.03.2022.
 - <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/zabrana-uzimanja-alkohola-i-drugih-sredstava-ovisnosti> - 15.03.2022.
 - <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/obveza-osposobljavanja-dovoljnog-broja-radnika-za-pruzanje-prve-pomoci> - 20.03.2022.
 - <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/sigurnosni-znakovi-pisane-obavijesti-i-upute> - 27.03.2022.
- [4] Pravilnik o izradi procjene rizika (NN br. 112/14, 129/19)
- [5] HZJZ–SLUŽBA ZA MEDICINU RADA; Što je procjena rizika na radu, <http://www.hzzzsr.hr/index.php/rizici-na-radu/procjena-rizika/> , 06.03.2022.
- [6] Zaštita na radu; Obveze poslodavca; <https://www.zastitanaradu.com.hr/Obveze-poslodavca/> - 10.03.2022.
- [7] Vučinić J., Vučinić Z., Jurac Z., Kirin S., Priručnik za vođenje evidencija i dokumentacije u sustavu sigurnosti i zaštite, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, 2010., ISBN: 978-953-7343-33-0
- [8] HZZO – Tiskanice, <https://hzzo.hr/tiskanice> , 07.03.2022
- [9] Kos R., Tomac V., Jerman Vranić M., Kovačić G., Stanec D., Plan gospodarenja otpadom grada Otočca 2018.-2023., EKONERG – Institut za energetiku i zaštitu okoliša, d.o.o, Zagreb 2018.

[10] Kacian N., Fabijanić K., Štefan V., Priručnik stručnjaka za zaštitu na radu, IPROZ d.o.o., Zagreb, Visoka škola za sigurnost s pravom javnosti, Zagreb, 2007.,ISBN: 978-953-6026-333

[11] Službena web stranica GACKA d.o.o.; <http://www.gacka.hr/gackadoo/> , 15.02.2022.

[12] Službena web stranica Hrvatskog centra za autohtone ribe i rakove krških voda; <https://www.centar-rir.com/> , 20.02.2022.

[13] Pravilnik o sigurnosnim znakovima (NN 91/2015)

[14] Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada (NN 5/84)

[15] Pravilnik o načinu i postupku utvrđivanja prisutnosti alkohola u organizmu djelatnika

[16] Pravilnik o zaštiti zdravlja pri radu s računalom (NN 69/05)

[17] Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 73/2021)

[18] Pravilnik o osposobljavanju pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94)

PRILOZI

PRILOG I.

POPIS SLIKA

Slika 1. Shematski prikaz organizacije Društva	2
Slika 2. Primjer obrasca za prikupljanje podataka na mjestima rada.....	8
Slika 3. Primjer obrasca za plan mjera u procjeni rizika	9
Slika 4. Tiskanica za izbor/promjenu doktora specijaliste medicine rada (list 1).....	11
Slika 5. Tiskanica za izbor/promjenu doktora specijaliste medicine rada (list 2).....	12
Slika 6. Uvjeti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.....	13
Slika 7. Uputnica za liječnički pregled	15
Slika 8. Obrazac za rad pod nadzorom.....	17
Slika 9. Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način (list 1).....	20
Slika 10. Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način (list 2).....	21
Slika 11. Plan evakuacije upravne zgrade Gacka d.o.o.	22
Slika 12. Primjer naljepnice smjera evakuacije	22
Slika 13. Ormarić prve pomoći.....	23
Slika 14. Vježbe rasterećenja	24
Slika 15. Praktično osposobljavanje rukovatelja i osobna zaštitna sredstva koju zadužuje	26
Slika 16. Upravna zgrada Gacka d.o.o.	27
Slika 17. Stambena zgrada prije energetske obnove	28
Slika 18. Stambena zgrada poslije energetske obnove.....	28
Slika 19. Uređenje i sadnja cvijeća	29
Slika 20. Tržnica grada Otočca.....	30
Slika 21. Mrtvačnica i groblje sv. Roka u Otočcu	30
Slika 22. Radnici na poslovima obrezivanja gradskog drveća	32
Slika 23. Zaštitna oprema prilikom ukopa osoba preminulih od virusa Covid 19.....	33
Slika 24. Djelatnosti RJ Čistoća - odvoz i odlaganje otpada.....	34
Slika 25. Specijalno vozilo za prikupljanje miješanog komunalnog otpada	36
Slika 26. Mehanizacija zimske službe	37
Slika 27. Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda	38
Slika 28. Djelatnosti RJ Gospodarenje rijekom Gackom.....	40
Slika 29. Zaštitna radna odjeća Gacke d.o.o.....	42
Slika 30. Upisnik zaduženja osobnih zaštitnih sredstava	43
Slika 31. Alkometar Dräger.....	44
Slika 32. Zapisnik o provjeri prisutnosti alkohola	45
Slika 33. Obilježja znakova sigurnosti.....	46
Slika 34. Upute za siguran rad na viličaru.....	47
Slika 35. Viličar poduzeća Gacka d.o.o.	47
Slika 36. Primjeri znakova zabrane	48
Slika 37. Primjeri znakova upozorenja	48
Slika 38. Primjeri znakova obveze	49
Slika 39. Znakovi u slučaju nužde i prvu pomoć.....	49
Slika 40. Znakovi za gašenje požara.....	50
Slika 41. Primjena znaka za označavanje mjesta vatrogasnog aparata	50

PRILOG II

POTVRDA POSLODAVCA O ODRAĐENOM PRIPRAVNIŠTVU

Klasa:132-01/22-01/2
Ur.br.: 2125-2-13-1-22-1

Otočac, 01. ožujka 2022.

Temeljem članka 10., 12., 13., 14. i 15 Zakona o radu (NN br. 93/14, 127/17, 98/19) i Pravilnika o radu GACKE D.O.O. Otočac, Klasa: 110-01/15-1/5, Ur.broj: 2125/02-13-1-15-1, a povodom zahtjeva

ENI ŠPORČIĆ, GACKA D.O.O. zastupana po direktoru Slavenu Prpiću, dipl.uč.,
(ime i prezime) (izdavalac potvrde)

izdaje

POTVRDU

Potvrđuje se da je ENI ŠPORČIĆ, rođ. 23.08.1997., u Gospiću, s prebivalištem u OTOČCU, FRANKOPANSKA 10B, OIB: 15596112761, po zanimanju STRUČNA PRVOSTUPNICA INŽENJERKA SIGURNOSTI I ZAŠTITE, radila u poduzeću Gacka d.o.o. po osnovi UGOVORA O RADU NA ODREĐENO VRIJEME – PRIPRAVNIŠTVO, na radnom mjestu REFERENT OPĆIH POSLOVA, ZNR I PP ZAŠTITE, u periodu od 06. studenog 2020. do 08. studenog 2021. godine pod mentorstvom LORETE BIČANIĆ, struc.spec.ing.sec., čime je stekla radno iskustvo na poslovima u struci u trajanju od 12 mjeseci.

Potvrda se izdaje na zahtjev imenovane, u svrhu dokazivanja radnog staža na poslovima u struci, a radi priznavanja stručne prakse na specijalističkom diplomskom stručnom studiju sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu.

POSLODAVAC:
GACKA D.O.O.

Direktor:

Slaven Prpić, dipl.uč.

GACKA d.o.o.
OTOČAC, Bartola Kašića 5/a
OIB: 32380214737

GACKA D.O.O. ZA KOMUNALNE DJELATNOSTI, ZAŠTITU I GOSPODARENJE RIJEKOM GACKOM I TURISTIČKA AGENCIJA
Bartola Kašića 5a | 53220 Otočac | OIB: 32380214737 | Tel. 053/771 449 | Fax: 053/ 665 218 | E-mail: gacka@gacka.hr | PBZ HR5123400091100144599 | Erste banka HR1224020061100684129

PRILOG III.

POTVRDA POSLODAVCA O DOZVOLI PISANJA ZAVRŠNOG RADA

KLASA: 132-02/21-01/2
URBROJ:2125/02-13-1-21-2
U Otočcu, 22.11.2021. godine

Eni Šporčić
Frankopanska 10b
53220 Otočac

**Predmet: odobrenje za suradnju u svrhu izrade diplomskog rada,
- daje se,**

Poštovani,

temeljem Vašeg zahtjeva za odobrenjem za suradnju u svrhu izrade diplomskog rada ovim putem Vas obavještavamo kako će Vam zaposlenici GACKE d.o.o., za komunalne djelatnosti zaštitu i gospodarenje rijekom Gackom i turistička agencija, Bartola Kašića 5a 53220 Otočac, OIB: 32380214737 rado pružiti pomoć i suradnju u izradi Vašeg diplomskog rada te u tu svrhu možete slobodno koristiti naziv ovog trgovačkog društva, fotografije kao i literaturu kojom društvo raspolaže.

S poštovanjem,

Direktor:
Slaven Prpić, dipl. uč.

GACKA d.o.o.
OTOCAC, Bartola Kašića 5/a
OIB: 32380214737